

સલોકા સંગ્રહ.

જાગી પ્રસિદ્ધ કરનાર

શા. કેશવલાલ સવાધભાઈ.

સમશેર ખાડાદુરવાળા.

રીચીરોની સડક ઉપર—અમદાવાદ.

આવૃત્તિ ૪ થી સત ૧૯૧૬ પ્રત ૨૦૦૦

અમદાવાદ:—શારાયુઃ નિષિગ્ધમાં પટેલ
ડાહ્યાભાઈ દલપતરામ પોતાના &
પ્રજાહિતાર્થ મદ્રાસમાં છાપ્યાં.

કીમત ૦ - ૬ ૦

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૬૬૫૮ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ રાજાજી, અં. ૧૨

વિષય ૫૩૪: ૪૪૭

સલોકા સંગ્રહ. ભાગ ૧ લો.

જુદી જુદી જાતના અગીઆર
સલોકાનો સંગ્રહ કરી.

જાણવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

શા. કેશવલાલ સવાધભાઈ.
સમશેર બાહાદુરવાળા.
રીચાર્સોની સડક ઉપર—અમદાવાદ.

જૈન ધર્મનાં તથા કાયદાનાં પુસ્તકો વિગેરે સસ્તી
કિંમતે વેચનાર.

અમદાવાદ:—શાહાપુર નવીપોળમાં પટેલ
ડાહ્યાભાઈ દલપતરામે પોતાના શ્રી
પ્રબોદિતાર્થ મુદ્રાલયમાં છાપ્યું.

આવૃત્તિ ૪ થી સને ૧૯૧૬ પ્રત ૨૦૦૦

કીમત ૦—૬—૦

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
કલપક

શોવીસ તિર્થકરોનાં નામ, તથા માતા, પિતા,
ગુજરાતી કોપીરાઈટ સંગ્રહ લાંબા, વિગેરેનાં નામનો કોઠો.

નંબર.	તિર્થકરોનાં નામ.	માતાનાં નામ.	પિતાનાં નામ	લંબન.
૧	રીખવદેવ	મરદેવીમાતા	નાભિરાજ	ઋષભ
૨	અજીતનાથ	વિજયામાતા	જીતશત્રુરાજ	હાથી
૩	મંલવનાથ	રોનામાતા	જીતારીરાજ	ધોડો
૪	અભિનંદન	સિદ્ધાર્થમાતા.	સંવરરાજ	વાંદરો
૫	મુમતીનાથ.	મંગલામાતા.	મેઘરાજ	કૌંચપક્ષી
૬	પદ્મપ્રભુ	મુશીલામાતા	શ્રીધરરાજ	રાતુકમળ
૭	સુપા રશ્વનાથ	પૃથ્વીમાતા	પ્રતિષ્ઠરાજ	સાથીઓ
૮	ચંદ્રપ્રભુ	લક્ષ્મણામાતા	મહાસેનરાજ	ચંદ્રમા
૯	સુત્રિધિનાથ	રામામાતા	સુગ્રીવરાજ	મહામંધર
૧૦	શિતળનાથ	નંદામાતા	દ્રઢરથરાજ.	શીવજી
૧૧	શ્રેયાંશનાથ.	વિષ્ણુમાતા	વિષ્ણુરાજ	ખડગી
૧૨	વાસુપુજ્ય	જયામાતા	વસુપુજ્યરાજ	પાડો
૧૩	વિમળનાથ.	શ્યામામાતા	સતવર્મારાજ	સુચર
૧૪	અનંતનાથ	સુયસામાતા	સિંહસેનરાજ	સેયાણો
૧૫	ધર્મનાથ.	સુવ્રતામાતા	ભાનુરાજ	વજર
૧૬	શાંતીનાથ	અચિરામાતા	વિશ્વસેનરાજ	દરણ
૧૭	કુંથુનાથ	શ્રીમાતા	સુરરાજ	ખોકડો
૧૮	અરનાથ	દેવીમાતા	સુદર્શન રાજ	નંદાપત
૧૯	મલ્લીનાથ	પ્રભાવતીમાતા.	કુંભરાજ	કળશ.
૨૦	મુનીસુવ્રત.	પદ્મામાતા	સુમિત્રરાજ	કાચખો
૨૧	નમીનાથ	વિપ્રામાતા	વીજયરાજ	નીલકમલ
૨૨	નેમનાથ	શિવાદેવીમાતા	સમુદ્રવિજયરાજ	શંખ
૨૩	પારશ્વનાથ	વામામાતા.	અશ્વસેનરાજ	સર્પ
૨૪	મહાવીરસ્વામી.	ત્રિસલામાતા	સિદ્ધાર્થરાજ	સિંહ

સલોકા સંગ્રહ.

શ્રી આદિનાથનો સલોકો.

સરસ્વતિ માતા ઘો મુજ વાણી, સમરૂં જિનશાસન વર-
દાની વાણી; નાભિરાયા ને મરૂદેવારાણી, કુખે ઉપન્યા કેવળ
નાણી. ૧ ચઉદે સુપનમાં રાત વિહાણી, બીજ શાસ્ત્રે તો સ-
બલી વખાણી; મેં તો સંક્ષેપે કીયો છે જાણી, હવે વર દીઓ
માતા બ્રહ્માણી. ૨ પૂરે મહિને બાળક જયો, છપત્ર કુમારી
મળીને ગાયો; ચોશઠ ઈંદ્રાદિક આચ્છવે આવે, મેરૂ જઈને
નીરે નહવરાવે. ૩ વળતો માવિત્રે આચ્છવ કીધો, નામ ઋષભ
કુંવર દીધો; માતા ધવરાવે નવરાવે ગાવે, મહોટરા હુઆ મેવા
ખવરાવે. ૪ આપણે એટલાનાં નામ ન આવે, કહેશું વિચારી
તે ભલ ભાવે; વેખર જલેબી લાડુ લાખીણા, પેંડા પતાસાં ફળ-
ફળતાં ફેણા. ૫ રૂડાં દહિયરાં દેવગરાંથાળી, માંહિ મરઝીને સેવ
શું આલી; શાકરનો શીરો લાપશી તરધારી, મરૂદેવા માતા
પીરશે દશવારી. ૬ માતાએ બાળકનું મન ન લીધું, બેટો રી-
શાણો થોડુ શું ખાધું; છાંડી એહુંને અળગોજઈ બેઠો, માતા
મન માંહે સંદેહ પેઠો. ૭ મીઠે વચને કરી માતા મનાવે, એ-

ટલે આકાશે ઈંદ્રાણી આવે; ઋષભ રીશાણો આવો મનાવો,
 આપણે નાયુ ને ગુણ ગીત ગાવો. ૮ આદિસર આગળ ઈંદ્રાણી
 આવે, નવરસ નાટિકનાં વાજાં બજાવે; અહો ! આડંબર ભાઈ
 ભાઈ, ધન ધન સુકૃત તેહની કમાઈ. ૯ નાટિકે નાનડીઓ ખુ-
 શાલ કિધો, એક ઈંદ્રાણીએ ઉછંગે લીધો; બીજી મળીને બો-
 કળો દીધો, ત્રીજી કહે છે એમ શું કીધો. ૧૦ પુછે પ્રભુ કેમ
 રીશાણો કીધો, ઋષભ મનાવી માતાને દીધો; મરદેવા પુછે કેમ
 રીશાણા આઈ, શાક સઘળાં મોડાં કેમ લાઈ. ૧૧ પિરસ્યાં પા-
 પડ ભજ્યાંને ભાજી, શાક બનાવ્યાં ચતુરાઈ બજી; કાકડી
 કંકોડા કારેલાં કેળાં, કાચી કેરીને કરમદાં લેળાં. ૧૨ કોળાં કા-
 લિંગા કરપટાં લેળાં. બાક્યાં બત્રીશે શાક શમેલાં; શાક પાક તે
 સઘળાં દીધાં, આપે ઈંદ્રાણીએ હાથ શું કીધાં. ૧૩ જુગલીયા
 ત્યારે કાંઈ ન જાણે, સુરકુમ પાસેથી માગીને આણે; ખાવે ગાવે
 ને કાંઈ ન કમાવે. બજી જીવેને સદ્ગતિએ જાવે. ૧૪ એટલે
 આદિસર ઉપના જાણી, સૌધર્મ ઈંદ્રે અવધે તવ જાણી; ના-
 ભિરાજને આગળે જઈ, જુગતીએ જઈ વાતજ કઈ ૧૫ રૂપ-
 ભને જઈ રાજ તુમે થાપો, પાપે લાગીને પદવીજ આપો; જુ-
 ગલિયા મળીયા મહોત્સવ કરવા. રૂપભ બેસારી ગયા નીર ભરવા
 ૧૬ એટલે ઈંદ્રે મળી કામજ કીધું, છત્ર ચામરને સિંહાસન
 દીધું; જગમગ જ્યોત છે પીલા પીતાંબર, માળા મુરછીને ઘો-

તક ખખર. ૧૭ વનિતા વાસીને ગઢકોટ કીધો, પેહેલું રાજ-
 તો રૂપભને દીધો; વીશ પૂરવ લખ કુંચર રહ્યા, વળતાં રૂપભ
 રાજન કહ્યા. ૧૮ સુમંગલા સાથે વિવાહ કીધો, સુનંદા
 દોલો આણીને દીધો; પરણી પનોતી યુગલિએ જઈ, ભરત
 આઘીને અઠાણું ભાઈ. ૧૯ બીજી બાહુબળ સુંદરી બેટી,
 જિન જુગલિએ તે રીત મેટી; ત્રેશઠ પૂરવ લખ રાજમેં વઘ્યા,
 પુત્રોને દેશ વેંચીને લઘ્યા. ૨૦ દાન દેઈને સંયમ લીધો, બહુ-
 લી દેશમેં વિહાર કીધો; ભોળા જુગલિયા ભેદ ન જાણે, સોનું
 રૂપું લઈ દેવાને આણે. ૨૧ ઉતું અન્ન પાણી કોઈ ન આપે,
 કષ્ટે અંતરાદિક કર્મને કાપે; સંયમિયા સાથે ક્ષણકુલ ખાણે,
 પોતે ગજપુરમાં ગોચરી જાયે. ૨૨ શ્રેયાંસ જાતિસ્મરણ પાચે,
 તિણસમે ભેટણ ઈશ્વ રસ લાયે; પહેલું પારણું તો પ્રભુને ક-
 રાવ્યું, પસલી માંહે ઈશ્વરસ વેરાવ્યું. ૨૩ પ્રથમ પ્રભુ શ્રેયાં-
 સને ત્રૂઠા, સાઠી બાર કોડી સોનૈયા વૂઠા; ત્યાંથી પણ આ-
 દ્યા આદેસર ઉઠી, દેશમાં કહેવરાવ્યું શ્રેયાંસે ઉઠી. ૨૪ તિ-
 ક્ષશિલ્લાને ઉઘાને આયા, સાંભળી બાહુબળ ત્યાંથી વધાવ્યા;
 પરભાતે બેટા વાંદવાને જાય, જુએ ધણું પણ દરિશન ન થા-
 ય. ૨૫ કાને અંગુલિ દેઈ તેણે સાદ કીધો, તુરકે અઘાપિ પં-
 થજ લીધો; આદિશર પુરીમતાલમે આયા, કર્મ ખપાવી કેવળ
 પાયા. ૨૬ ચોમુખ બેઠાને વાજાંત્ર વાયે, તેણે સમે ભરત પાટ

વંધાયે, ચક્ર ઉપન્યુ' નવ નિધિ પાઘ, બેટા અકાણું દ્યો દિક્ષા
 ભાઈ. ૨૭ બાહુબલ ટુકે તો ટેક જણાઈ, સંયમ લીધો તો
 તિણ સિદ્ધિ પાઈ; પુત્ર વિયોગે મરદેવા માતા. આંખે પડલને
 વહે અશાતા. ૨૮ ભરતને કહે વંદણ હાલો, એકવાર દેખુંતો
 રૂપલ વાલ્હો; કટકની કોડી છે ભરતની સાથે, મરદેવા માતા
 બેઠાં છે હાથી. ૨૯ પુરિમિતાલને પાંતતીયે આયા, વાજના
 શબ્દ કાને સુણાયા; મરદેવા પુછે છે ભરત રાજને, બેટા ! વા-
 જાં તે વાજે કાહાં કને? ૩૦ તમે રૂપલની રિદ્ધિ ન જાણી, એ-
 તો હુઆ છે કેવળનાણી, સેવે સુરનર ઈંદ્ર ઇંદ્રાણી, બારે પ-
 રખદાની મેં રિદ્ધિ જાણી. ૩૧ બેઠક બાવાને ત્રણ ગઢ થાય,
 રૂપે સોને ને રત્ને જડાય; ઝાળી ઝરખા પોલ પતાકા, ધર્મ
 ચક્ર ફરે છે પટકા. ૩૨ મણિમય તોરણ અતિ ઘણું દીપે, ક-
 લ્પવૃક્ષ તે સુવર્ણને જીપે; આઠ પુષ્કરિણી ઇતિ નિવારે, પાયે
 લાગે છે પરખદા બારે. ૩૩ કાંટા ઉઘાને કમલ રચાય, વાણી
 સાંભળતાં વિખવાદ જાય; ઈમ સાંભળી મરદેવા માતા, આંખ
 પડલને પામે છે શાતા. ૩૪ મોહની મુકીને મન પાછો લીધો,
 કેવળ પામીને સિદ્ધિવાસ લીધો; ભરત આદેસર આગળ જાય,
 રિદ્ધિ દેખીને રળિયાત થાય. ૩૫ પ્રભુને પુછે વનિતાનો વાસી,
 એ રિદ્ધિ એણીપરે રહેશે કે જશે; વળતા તિર્થંકર ત્રેવીશ થા-
 શે, ચાવીશમા તે મરીચી થાશે. ૩૬ તુમ સરખા ચક્રવર્તી

ખાર, વાસુ પ્રતિવાસુદેવ અઢાર, નવ બળભદ્રને ત્રેસઠ હુઆ,
 બીજ શાસ્ત્રે સંબંધ જુજુઆ. ૩૭ પદ્મિ ત્રેસઠને શરીર સાઠ,
 માતા તેપનને ૭૫ ઓંગણસાઠ; બાપ એકાવન સહુ કોઈ જણે.
 સુરખ મનમાંહે સંદેહ આણે. ૩૮ મરીચિ પ્રમુખનો સંબંધ
 કદો, ચક્રી સાંભળી હેરાન થયો; બાપ બેટાને વંદણ જાય, અ-
 હંકારે નિત્ય ગોત્ર બંધાય. ૩૯ વાંદી પુજીને ભરત જાય, સંધ
 કાઢ્યાનો ઉછરંગ થાય; શેત્રુજ કેરો સંધ ચલાઉ, ધર્મ રૂપ-
 ભનો બહુલો હલાઉ. ૪૦ તાણી તંબુને તૈયાર કીધા, મુહુર્ત
 જોધને મેલાણા દીધા; છએ ખંડમાં ફેરી સહરાઈ, શેત્રુજ્ય
 યાત્રા આવોરે ભાઈ! ૪૧ દેશી પરદેશી અતિ ઘણા મળીયા,
 સાહમી સઘળા એ સંધમાં ભળીયા; પુત્ર પોતરી કોડ સવાઈ,
 પાંચશેની નિત્ય આવે વંધાઈ. ૪૨ લાખ ચોરાશી ઘોડાને
 હાથી, રાજ બત્રીસ હજાર શું સાથી; આઠએ આડંબર અ-
 ધિક દીવાળે, વાજીત્ર નિર્ધોષ સરણાઈ વાળે. ૪૩ આપ ઐરા-
 વણ અસ્વાર છાળે, મેઘાડંબર છત્ર બિરાળે; લાખચોરાશી રથ
 જોતરિયા, પાયક છન્નું કોડ પરવરિયા. ૪૪ પાલીતાણે તે
 સંધ પતિ આવે, ગિરિ દેખીને મનસુખ પાવે; સોના રૂપાને
 કુલડે વંધાવે, ડુંગર દેખીને ભાવના ભાવે. ૪૫ લાહાણી રૂપા
 ને સોનાને નાંણે. કરતો પહેતો સંધ પાલીટાણે; સંધ સઘ-
 ણોહી ચઢીએ શેત્રુજ, પહેલા રાયણતણાં પગલાંને પુજે; ચક્રી

જોધને હુકમ દીધો, પગલાં પાગથી એ પ્રાસાદ કીધો. ૪૬ રૂ-
 પાની રાંગને સોનાના પાયા. મણિમય દેવલ નવાં નિપાયા;
 ધવલા રતનમય ખિંબ ભરાવે, પ્રતિષ્ઠા પુંડરિકને હાથે કરાવે.
 ૪૭ પ્રતિમા પખાસણુ પ્રવેશ કીધો, ખજનો ખરચીને બહુ જશ
 લીધો; પુંડરીકને પુછે ભરત રાજ, શેત્રુંજ ઉપર તીરથ જાજ
 ૪૮ નામ કહોને વિધિ બતાવો, પ્રદક્ષિણા દઈને સંધ સાથે
 આવો; સુરજકુંડમે સ્નાનજ કીજ. ભૂંગરિ ભીમકુંડે ભરીજ.
 ૪૯ ચેલણા તલાઈએ વિસામો લીજ, આદિસર પોળે ઉંચા
 ચઢીજ; મરૂદેવા ટુંક માંહે આવીજ, ચોખા ખાણથી બે ચાર
 લીજ, ૫૦ ઉંચા અદ્ભૂતને પાયે લાગીજ, મોક્ષ ખારીને પોળે
 પેશીજ; કેસર ધસીને પુજ કરીજ, સુકૃત રૂળનાં એમ જશ
 લીજ. ૫૧ સુરતર વિદાધર ચક્રવર્તિ રાણી, પ્રતિમાને પુજ ઉ-
 લટ આણી; અર્ચે અર્ચેને ગુણ ગીત ગાય, ખેલ ખેલેને ખુશિ-
 ચાલ થાય. પર ઇણિ વિધિ જત્રા કરી ધર આવો, ચક્રી મનમાં
 આનંદ પાવો; પાલીની પાખતી પોરવાડ ચાવો, નામ નગોને
 ગામ હિમાવો. ૫૩ પંડિત શાંતિવિમલે ચારિત્ર દીધો, પછી
 શ્રી પુજ્યે પન્યાસ કીધો; ધર્મના ઉદ્ધમ બહુલા ત્યાં થાય, પા-
 પ કર્મ તે દુર પલાય. ૫૪ તપ ગચ્છનાયક શ્રી વિજયપ્રભ-
 સુરિ, ગિરિઓ ગચ્છનાયક પુણ્યાઈ પુરી; કહે વિનીત વિમલ
 કરજોડી, એ ભણતાં આવે સંપત્તિ ઠોડી. ૫૫

ઇતી શ્રી ઋષભદેવ સ્વામીના સલોકો.

શ્રી ભરત બાહુબળનો સલોઢો.

પ્રથમ પ્રણમું માતા બ્રહ્માણી, તુઠી આપે જ અવિરલ
વાણી; ભરત બાહુબળ સાઠ સજોડે, કહી શું સલોઢો મનને
ઢોડે. ૧ નાભિરાજને કુળે નગીનો, પ્રથમ તિર્થંકર ઋષભ ઉ-
પનો; સો પુત્ર તેહના સમરથ બાણું, ભરત બાહુબળ સલા
વખાણું. ૨ આયુઢ્ઢશાળાયે ચક્ર ઉપનું, મન તે હરખીયું ભ-
રત ભૂપનું; ચક્ર પુજને કરી ચઢાઈ, દીધા દેરા તે જંગલમાં
બધ. ૩ સન્યા લેઈને સખલ દીવાજે, વિવિધ જાત તિહાં રણુ-
તુર વાજે; ચક્ર અતુલ બળ આકાશેં હાલે, ભરત સૈન્યશું પુઠે
તે ચાલે. ૪ પૂરવ આદિને ઉત્તર અંતે, આણ મનાવી ચઢી
બળવંતે; સાધ્યા ખટ ખંડ કમલ અપાર, વરસ તે વોળ્યાં
સાઠ હજાર. ૫ ગંગા સિંધુને સાધી સરિતા, પછી મલેછના
દેશ તે જીત્યા; સેના લેઈને ભરત સધાવ્યા, સાધી ખટખંડ
અયોધ્યાયે આવ્યા. ૬ નગરીનાં લોક સામાં તે આવે, મોતીયે
થાળ ભરીને વધાવે; વાજે વાજીંત્ર જુગલ ભેરી, શેરિયે કુલડાં
નાંખે છે વેરી. ૭ યાચક જન તો કીરતિ બોલે, ઢાઢ ન આવે
શ્રી ભરતને તોલે; દિનદિન દોલત વાધે સવાઢ, ખીજની નહીં
તેવી અધીકાઈ. ૮ અનુક્રમે કીધો નગરપ્રવેશ, ચક્રનો આચ્છન્

માંડયો નરેશ; ચક્ર તે રહ્યું આકાશે ભમે, આયુક્ષશાળાયે આ-
 વે નહીં કિમે. ૯ સહુ મળીને મનમાં વિમાશે, શા માટે રહ્યું
 ચક્ર આકાશે; સુણો સાહિબ કહે સેનાની, ભાઈ તુમારો એક
 ગુમાની. ૧૦ બાહુબળ નામે માહા બળધારી, તેહ ન માને
 આણ તુમારી; હઠ માંડીને રહ્યો હઠીલો, છત્રપતિ છગાળો
 છેલ છખીલો. ૧૧ અવળો ને એ મહા અભિમાની, સેવા કી-
 ધી છે સાધુ રામાની; અજીત અતુલબળ તેણે તે બળિયો, જ-
 લમ જોદ્ધોને સંગ્રામે કળીયો. ૧૨ અનમી તે કહેની આણ
 ન માને, પરાક્રમે પુરો તે પ્રજને પાળે; એવી તે સુણી તાત
 અદ્ભૂત, લેખ લખીને મોકલ્યો દુત. ૧૩ દુત તે હવે ભરત
 આદેશે, વેગે તે પોહાત્યો બાહુબળ દેશે; કાગળ આપીને કહે
 કર જોડી, વેગે તેડયા છે ચાલો તેણે દોડી. ૧૪ કાગળ વાં-
 ચીને ચઢ્યો તે ક્રોધ, દુત પ્રત્યે કહે વચન વિરોધ; કાણ ભરત
 જ તેડે છે અમને, નથી ઓળખતા પુછુછું તમને. ૧૫ દુત
 કહે છે ભાઈ તુમારો, ભરત ચક્રવર્તિ સાહેબ હમારો; આ-
 યુક્ષશાળાયે ચક્ર ન આવે, તેણે કરીને તમને બોલાવે. ૧૬ કરી
 અસવારી વેગે સધાવો, તિહાં આવીને શીશ નમાવો; નાવો તો
 કરો યુદ્ધ સજ્જ, માંહિમાંહિ મળી સમજો બે ભાઈ. ૧૭ ભરત
 ચક્રવર્તિ ખટખંડ ભોગી, અભિમાન સહુનાં રહ્યો આરોગી;
 તે આગળ શું ગળું તમારું, તે માટે કહ્યું માનો અમારું. ૧૮

એમ નિસુણીને બાહુબળ જાંપે, મુજ આગે તો ત્રિભુવન કાંપે;
 ચઢ્યો કોંવને દાંતજ કરડે, હોઠ કરડે ને મુછજ મરડે. ૧૯
 એહવો તે કાણુ ભુલોછ મારી, જેહ તડોવડી કરે હમારી; કહે
 બાહુબળ ચઢાવી રીસ, કહું યુદ્ધપણુ ન નામું શીશ. ૨૦ વેગો
 ખીજીને દુત તે વળિયો, અનુક્રમે ભરતને આવી તે મળીયો;
 ભરતને જઈ દુત તે ભાંખે, આંણુ ન માને કટકાઈ પાંખે ૨૧
 સુણી વાતને માની તે સાચી, ચડાઈ કરવાને ભેરી તે વાજી;
 હાથી ઘોડાને રથ નિશાન. લાખ ચોરાશી તેહનું પરમાન. ૨૨
 રથ લઈને શસ્ત્રે તે ભરિયાં, ધવલા ઘેરીડા ધિંગ જોતરીયા; સા-
 થે છન્નું કોડ પાળા પરવરિયા, નેજ પચરંગી દશકોડ ધરિ-
 યા ૨૩ પુરા પાંચ લાખ દીવી ધરનાર, મહીપતિ મુગટાલા
 બત્રીશ હજાર; શેષ તુરંગમ કોડ અઢાર, સાથે વ્યાપારી સંખ
 ન પાર. ૨૪ સવાકોડ તે સાથે પરધાન, મહોટી નાલનું તેર
 લાખ માન; સાથ રસાઈઆ સહસ્ર બત્રીશ, લશ્કર લઈને ભરત
 ચઢીશ. ૨૫ લશ્કરલઈને ચક્રવર્તિ ચઢીયો, સાહમે આવીને બાહુ
 બળ અડિયો; તેના કટકનો પાર ન જાણું, યમરૂપી તે યોદ્ધા
 વખાણું. ૨૬ નીશાણે ધાવ દેધ પરવરિયો, સૈન્ય લઈને સામે
 ઉતરીયો; કહે બાહુબળ ભરતને જઈ, તાહરી તો શુદ્ધ શા માટે
 ગઈ. ૨૭ સગા ભાઈશું એમ ન કીજે, રિદ્ધિ પામીને છેહ ન
 દીજે; જાતે દાહાડે જોને વિમાશી, પર પોતાનો ન હોવે સહ-

વાશી. ૨૮ અંગ વિના તે ડાંગ ન વાજે, ભાડુતે રાખી બીડ
 ન ભાજે; ધર નવસેં પુત્ર પીયારે, સુખ ન લહિયે ભુત હિયારે.
 ૨૯ તેં તો અવગણ્યા ભાઈ અઠાણું, યતિ થયા છે તજી તે
 આણું; તાતે લોભીયો તુજને વિચારી, તેણે તે લીધું સંયમ
 ભારી. ૩૦ તાહારે પાપે તે નાશીને છુટા, ધણું અઘટતું ક્રીધું
 તેં જીંઠા, કરતુક તાહરાં કેહેતાં હું લાભું, મુજવડે તું ખટ-
 ખંડ ગાભું. ૩૧ તુજને જોઉં નજરે જો ફેરી, વાર ન લાગે
 નાંખતાં વેરી; કુલહડો લઈ કામળ હાથે, વઢવું સોહેલું ચુડા-
 લી સાથે. ૩૨ એ નહીં એહવા છાકમ છોલા, ચાહે ચિત્તાથી
 જીલમભોલા, હાક માડું તો પરવત ફાટે, લાજ રાખું છું બં-
 ધવ માટે. ૩૩ ટચ્ચી આંગળીયે મેરૂને તોળુ, તારો કટક લઈ
 સમુદ્રમાં બોળું; પણ રાખું છું લાજ પિતાની; વાત વળી કહું
 બાળપણાની. ૩૪ ગગને ઉછાડ્યો ગિંદુક રીતે, પાછો પડતો
 તું ધરયો મેં પ્રીતે; ચરણે ઝાલીને ફેરવ્યો તુજને, પવને જિ-
 મ ફેરે દેહલ ધ્વજની ૩૫ વળી ફેરવ્યો પાવક વનમેં; જમ
 નળરાજને જીવટ જગમે, બાળપણાંને રૂડાં સંભારી, ગર્વ તે
 કરજો પછી વિચારી. ૩૬ ભરત સાંભળજે સાચું હું ભાંખુ,
 હવે કેહની લાજ ન રાખું બાળપણાની રમત નાઠી, હવે બાં-
 ધી છે બકરી કાઠી. ૩૭ એમ કહીને રણવટ રસીયો, ધનુષ
 લઈને સાહામો તે ધસીયો; ઉમટ્યો ધુમાડો પ્રગટી જળ,

બાહુબળે તિહાં ઝાલી કરવાળ. ૩૮ બાંધી હથીયાર સાહામે
 તે આળ્યો, પ્રથમ હુંકારે ભરત બોલાવ્યો; કાંઈ હણાવે સુભટ
 ની ધાટા, આપણે કીજે યુદ્ધ બે કાટા. ૩૯ કોઈ બીજનું અ-
 હીયાં નહીં કામ, ફેકટ બીજનાં ફેડો કાં ઠામ; ચઢીયે આ-
 પણે અવધજ રાખી, સુરનર કોડી કરયા તિહાં સાખી. ૪૦
 બેહુને શરીરે રહ્યા બેહુ પાસા, તિહાં સુરનર જેવે તમાસા; ભ-
 રત બાહુબળ અધિક દીવાળ, બેહુને શિર છત્ર મુકુટ બિરાળ.
 ૪૧ ભરત બાહુબળ સાહામા બે ભાઇ, શશિ રવી સરિખા રહે
 થિર થાઇ; નિરખી સુરનર રહે સહુ અળગા, દ્રષ્ટીયુદ્ધમાં પ્રથમ
 જ વળગા. ૪૨ નયણશું નયણાં મેલીને જુએ, ભરતની આંખે
 આંસુ તે યુએ; જિમ ભાદરવે જળધર ધારા, જણે કે તૂટા
 મોતીના હારા ૪૩ હાર્યો ભરતને બાહુબળ જીત્યો, ત્રિભુવન
 માંહે થયો વદિતો; બોલ બાહુબળ બંધવ પ્રીતે, બીજું યુદ્ધ
 કીજે શાસની રીતે. ૪૪ નર હરિનાદ ભરતે તિહાં કીધો, શબ્દ
 તે સધળે થયો પ્રસિદ્ધો; રણની ભુમિ લગે રહ્યો તે ગાજી, ગય-
 વર ગહગહ્યા હણહણ્યા વાજી- ૪૫ ગડગડ ગાજે બાહુબળ
 વેગે, હરિનાદ કીધો તિહાં તેગે; દશો દિશપુરી નાદને છંદે,
 ત્રિભુવન કંપે તેહને છંદે. ૪૬ સમુદ્ર જળહળ કલ્લોલે ચડિયાં,
 જણે ત્રિભુવન એકઠા મળીયા, હાથી હળહળિયા હયવર હણ-
 હણિયા, નાદ સુણીને સુરનર રણજણીયા. ૪૭ ભીમભુવન

થયું તે જિહારે, ભરત વિમાસે મનમાંહે તિહારે; એહ અતુ-
 લીબળ મહાબળ પુરો, એહ સમોવડ બીજો નહીં શુરો. ૪૮
 જતે દહાડે દેશવટો દેશે, રિક્કિ અમારી ઉલાળી લેશે; ભરતને
 મોઢે ઢળી તિહાં શાધ, જોલે બાહુબળ સાંભળો ભાઈ. ૪૯ બુ-
 બ્બયુદ્ધ ડીજ હવે ભારી, અમે નમાવું બાંહ તુમારી; એમ
 સુણીને ભરત બુનાથ, વેગે પસાર્યો પોતાનો હાથ. ૫૦ બાહુ
 બળવંતો બુજબળ બાંહ, ખટખંડ પૃથ્વી જહે ઉચ્છાંહ; કમળ
 તણી પરે બાહુબળ વાળે, તસ બુજ નવ વળ્યો ભરત બુપાળે.
 ૫૧ વાઝ હૈયામાંહે મત રાખો બાકી, ચોથું મુઠિયુદ્ધ ડીજ
 હવે તાકી; મહોકમ મુઠી તવ ભરતે ઉપાડી, બાહુબળ માથે
 દીધી પછાડી. પર મુઠીને મારે શિથિલ થયું અંગ, ભરતના
 મનમાં વાધ્યો ઉછરંગ; બાહુબળે મન સાથે વિચારી, મુઠી
 ઉપાડી હૈયામાં માર. ૫૩ મુઠીને મારે ભરત લડધડીયો, ભ-
 મરી ખાઈને ભુયે તે પડીયો; ચઢી રીસને મુઠ ચમચમે, જમ
 દુહાણો વિષધર ધમધમે. ૫૪ ઠામે થઈ ભરતે હાથ ઉપાડ્યો;
 મારી મુઠને ભુંચે તે પાડ્યો; દ્વીચણુ લગે ઘાલ્યો ધરતી માંહિ,
 જાણે આરોપ્યો ખીલો જગમાંહિ. ૫૫ સુરતે ઉઠ્યો તે આપ
 સંભાળી, ભરતને રીશે માયો દંડ ઉલાળી; ઘાલ્યો ધરતીમાં
 કંઠ પ્રમાણ, કાયર કંપેને પડ્યું ભંગાણ. ૫૬ ચક્રીનું સૈન્ય
 થયું તે ગ્રાંધુ, ભરત વિમાસે ભાગ્ય છે વાંકુ; બાહુબળ કટકે

વાજિંત્ર વાળે, વીતશોકા થઈ સુભટ વિરાળે. ૫૭ ઉઠયો ભર-
 ત તે ધરા ધધોલી, ક્રોધે તે રહ્યો ચક્રને તોલી; ભરત ચક્રને
 આગના આપી, બાહુબળ માથું તું લાવળે કાપી. ૫૮ બાહુ-
 બળ મનમાં એમ વિમાસે, ધિગ્ બોલીને પછી વિમાસે; કુખે
 કાં આવ્યો ભરત એ પાપી, ન્યાયની રીત તો નાંખી ઉથાપી.
 ૫૯ મુઠી તોળીને રહ્યો તે જહવે, જળહળ ચક્ર પણ આવ્યું
 તે તેહવે; વેગે વળિયો તે વાંદીને પાય, ગોત્રમેં ચક્ર ન ચાલે
 કયાંય. ૬૦ ચઢ્યું કલંક ચિંતે એમ ચક્રી, મુઝથી નહાનો પણ
 મહોટો એ ચક્રી, ભરત રહ્યા હવે હાથ ખંખેરી, એહની મુ-
 ઠીની ગત અનેરી. ૬૧ દીન હીણો ભરતને જાણી, બાહુબળ
 બોલે એહવી વાણી; ભરત ન માઈં ભાઈ સહુણો, માનવ મા-
 થું તે કાઈ મધુણો. ૬૨ મુઠીનો મનમાં અણી આલોચ, મસ્તકે
 લઈ કીધો તે લોચ; બાહુબળ થયો તે સાધ વૈરાગી, સુરનર
 પુજે પાય. તે લાગી. ૬૩ દેવ દુંદુભિ વાજી આકાશે, કુલની
 પ્રથિ થઈ ચિહ્ન પાસે; મનથી મેલી વિષય વિકાર, ધન ધન
 જંપે સુરનર નાર. ૬૪ કર્મ ખપાવીકેવળ પામું, લધુ ભાઈને
 શિશ ન નામું; કાઉસ્સગ્ગ કરી કર્મ નિકંદુ, પછી જઈને જિ-
 નવર વંદુ. ૬૫ એમ ધારી મનમાં કાઉસ્સગ્ગ રહે, વર્ષાકાળે
 તે કર્મને દહે; કુંજર ચઢી કેવળ કેમ લહિયે. બેનને વચને
 જુઝયો તે હઈએ. ૬૬ પગ ઉપાડયો કેવળ પામ્યું; જઈને જિ-

નવર મસ્તક નામ્યું; ભાઈ નવાણું એકઠા મળીયા, મનના
 મનોરથ સધળા તે ફળિયા. ૬૭ એક વર્ષ લગે કાઉસસગ રહ્યા,
 માયા પાળીને મુગતે તે ગયા; ઉદયરતન કહે વચન વિલાસ,
 બાહુ બળ નામે લીલ વિલાસ ૬૮.

ધતિ શ્રી ભરત બાહુબળનો સલોઠો.

શ્રી શેત્રુજયનો સલોઠો.

સરસતિ માતા હું તુજ પાય લાગું, કહેવા સલોઠો વર-
 દાન માયું; જહવા શાસ્ત્રમાં સુણીયા પરિમાણ, તેવા સિદ્ધ-
 ગિરિના કડં વખાણ. ૧ પ્રથમ જિનવર પુંડરિક આગે, નિસુણી
 ભવિજન શ્રુતપુટ અગે; નહી કોઈ ઇણ યુગ શેત્રુંજ તોલે, અ-
 નંત જિનવર એણીપેરે બોલે. ૨ અહગણ માંહે વડો જિમ-
 ચંદ પર્વતમાંહે તેમ એહ ગિરિંદ; સુરનર દાનવ મળ્યા છે
 દોડ, સેવા કરે છે, બે કર જોડ. ૩ ભરત સગરે ઉદ્ધાર કીધા,
 સાધુ અનંતા એણે ગિરી સીધા; દેશ દેશના સંઘ બહુ આવે,
 માણક મોતીડા લેઇને વધાવે. ૪ આરજ દેશમાં શ્રાવક સાર,
 દર્શન કરીને સદ્ગુણ અવતાર; કાગ કુકનો નાવે અવતાર, કેતો
 એણે મુખે કડં વિસ્તાર. ૫ સદા એ ગિરિશાશ્વતો સાર, એના
 ગુણનો કોઈ ન લાભે પાર એણીપેરે નિસુણી શ્રી ગુરવાણી,

આવક હરખ્યા છે ઉલટ આણી. ૬ દેશમાં સોહે શ્રી કચ્છદેશ,
 સદા પરિધળ લક્ષ્મી નિવેશ; દક્ષિણ દિશિયેં સમુદ્ર તીર, ન-
 દીઓ બહુલી ને બલકે છે નીર. ૭ તેહ દેશમાં કોડાય ગામ,
 બાણીયે અભિનવ સ્વર્ગનું ધામ; દેહરા ઉપાસરા દીસે છે ચંગ,
 કરે શ્રાવક નિત્ય બહુ રંગ ૮. ન્યાતિ માંહે સોહે ઓશવાળ,
 માનસમાં જમ ઓપે મરાલ, શાર રાયમલ કુલ અધિક મં-
 ડાણ, ઉપનો કરમસી શાહ પચાણ. ૯ માણક પુજે યે દીશે
 વડવીર, દેશળ પેઠો છે સાહસ ધીર, માલસી પાંચો તે દીસે
 ગુણ ખાણ, ખેતસી કરમસી કીધા પરિઆણ. ૧૦ એહવા
 શ્રાવક દીપતા દક્ષ, પક્ષ માંહે જમ શુકલ પક્ષ, મેલી કંકાતરી
 સુરત લીધો, તિલક સંધપતિનો ગચાણને કીધો. ૧૧ સંધ
 આહ્યોને કારજ સીધો, પ્રથમ મેલાણ મુંદરે જઈ દીધો, અ-
 ક્ષુત અનોપમ મલિયો છે સાથ, સાલ્ય હુઆ શ્રી સીતલનાથ.
 ૧૧ બેશી જિહાજે નવીનપુર આયા, દેહરા દેખીને આનંદ
 પાયા, દેવ ભુવન તે રમણીક સ્થાન, બાણીયે અભિનવ નલિન
 વિમાન. ૧૩ રાયસી વંદુમાન કીધા પ્રાસાદ, ઉંચાં કરે છે
 ગગનથી વાદ, બાવન જિનાલા દેહરા સોહે, દેવ દાનવ કિ-
 નર મોહે. ૧૪ પેસતાં વામાંગે ચૌમુખ દીપે, તેજ કરીને દિ-
 ભુચર દીપે, સહસ્રજ્યોને શ્રી શાંતિનાથ, મુલ ગભારે ત્રીભુવ-
 ન નાથ ૧૫ આહ્યો સંધ હવે સોરઠ દેશ, પંચ રતન જિહાં

ક્રીધો નિવેશ, તીરથ તટિની તોય સુદારા, તાંબુલ રિદ્ધિ અતિ-
 હી વિસ્તારા. ૧૬ ઝાડ બીડના ગુચ્છજ ગહકે, જાઇ જુઇને પ-
 રિમલ મહકે, દાડિમ કદલી ને વૃક્ષ સહકાર, વનસ્પતિ શોભે
 છે ભાર અઢાર. ૧૭ દેવતગીરિને સહુ શિર નામી, જિહાં બે-
 ઠા છે નેમનાથ સ્વામી, કર્મ ખવાવી કેવળપદ પાયા, રાજુલ
 નેમજી સુક્તિ સધાયા. ૧૮ તિહાંથી સંઘ હવે આનંદ પામી,
 આંબ્યા જિહાં છે શ્રી શેત્રુંજ સ્વામી, ગીરિ દેખીને હરખ બ-
 હુ પાયા, સોના રૂપાને કુલડે વધાયા. ૧૯ ધન ધન દહાડો
 તે આજનો દિશે, સહુ હરખ્યા છે વિશ્વાસ વિશે, આવી ઉત-
 રીયા પાદલિપ્ત સ્થાન, ઠાકાર ઉનડજી દીપે બહુ માન. ૨૦
 પાલીતાણું નગર તે અત્યંત દીપે, તેજં કરીને અલકાને જીપે,
 ચહુટા ચોવટા દિસે અપાર, દ્રવ્ય તણો કોઇ લાભે નહીં પાર.
 ૨૧ વરણ અઢાર વસે સદાઈ, દુઃખ દોહગ નહીં કદાઈ કિહાં-
 કણે વ્યાપારી રૂપૈયા વટાવે. કિહાં તો જવહરી જવેર વટાવે.
 ૨૨ દોસી શેઠને કંદોઇ સાર, એહવી શોભે છે રૂડી બજાર, ગઢ
 ગઢ મંદિર પહોલ પ્રકાર, લાંબો પહોળો જાણુ વિસ્તાર. ૨૩
 યાત્રા કરવાને શ્રી સંઘ ચડીયા. પહેલા સેલર વાંચે જઈ મ-
 જીયાં; પાણીમાં દીસે છે અતિ તરંગ, નિર્મળ નીર વહે ધણું
 ગંગ. ૨૪ દેવ ભુમિકા આશ્રમ ક્રીધો, સંઘે તિહાંકણે વિસામે
 લીધો; ગીત ગાનને કરતા વિનોદ, પગલાંદેખીને ઉપનો મોદ.

૨૫ શાલિકુંડનું નિર્મળ નીર, જહ દીઠાથી ઉપનીધીર, જળ
 પીધાથી વિકશે છે નાણ, અજ્ઞાન નાશીને આવે છે જ્ઞાન. ૨૬
 હડો હિંગળાજ કુમાર કુંડ, ભવજળ તારણ દીસે તરંડ, જ-
 ના જળસંગે કર્મ ખપાવે, મોક્ષપુરીયે વહેલો પોહોચાવે. ૨૭
 ભુખણકુંડ શાહ ભુખણે કીધો, ધન ખરચીને લાહોજ લીધો,
 પાસે રમણીક કુંડા આરામ, દેવદાનવને રમવાનો ઠામ. ૨૮
 આગે અંતર્તા રામ પાંખ આવી, વધાણપોળ તે સધળાને ભા-
 વી; સ્વર્ગદ્વારનો ખાંધવ દીસે, જોતાં સંધનો હૈયડો હીસે. ૨૯
 પાસે બેઠા છે ગૌમુખ યક્ષ, સેવા કરેછે જહની દક્ષ, સંધ સા-
 ન્નિધ્ય ચક્રેશ્વરી દેવી, સદા તીરથ રખવાલ કરેવી. ૩૦ મૂળના-
 ચક્ર શ્રી રૂપભ જિણુંદ, તેજ જળહળ કોડી દિણુંદ, વંશ ઈ-
 ક્વાગ મરદેવા નંદ, નાભિરાયા કુળ પુનમચંદ. ૩૧ પદ્મા-
 સને બેઠા પ્રભુ યોગધ્યાન, ધનુષ્ય પાંચસેં સોવનવાન; સત્તર
 ભેદી તિહાં પૂજા ભણાવી, ભાવના શ્રી સંધે ભલીપરે ભાવી.
 ડરસ્નાત્ર મહોત્સવ અતિ બહુ રંગ, ભેર ભુંગળ વાજે મૃદંગ;
 નોખત; નિશાન જલ્લિર સાદ, રણજણરણકે ઘંટના નાદ. ૩૩ અગર
 કેદ્રુના મહકે છે ધુપ, છાજે ઠકુરાઈ ત્રિભુવન રૂપ; પુઠે ભામં-
 ડળ અતિ તેજ છાજે, દેવાધિદેવ તે એહવા ખિરાજે. ૩૪ ના-
 ટક નૃત્ય સદા ઉછરંગે, ભાવના ભાવી મનને અભંગે; એણી
 પરે પ્રભુજનાં દરિસણ કીધાં, દ્રવ્ય ખરચીને બહુ જશ લીધાં.

૩૫ સુર્યકુંડ તે ઉગ્યો છે સુર, તિણમાંહે વિચી તે ઉઠે ભર-
 પુર; કીધે સ્નાન વાધે ઘણું નુર, કર્મ થાય છે સવિ ચક્રચુર.
 ૩૬ સહસ્રક્રુટ તે નયણે નિરખી, થૈ થૈકાર કરે દેવ હરખી;
 સારે પ્રભુની અહનિંશ સેવ, પૂજા ભક્તિ કરે નિત્ય મેવ. ૩૭
 પ્રથમ ગણધર શ્રી પુંડરીક, પશ્ચિમ શ્રી ગૌતમ નહી અલીક;
 પગલાં તેહનાં દીઠે ધન્યધન્ય. ગણધર ભેટયા ચૌદસેને ખાવન
 ૩૮ પ્રભાતે ઉઠી જો નામજ લીજે, વંછિત કારજ તો સવિ
 સિજે; ત્રણ દેવે જિહાં કીધો નિવાસ; એહવા ગૌતમજી પુર-
 જે આશ. ૩૯ રાયણ તરૂતજે આદિ જિણુંદ, પગલાં પુજે દે-
 ખી ભવિવૃંદ; જેહના પૂજનથી સવિ સિદ્ધિ થાય, કર્મ ખપા-
 વીને મોક્ષ સધાય. ૪૦ પાસે રમણિક અષ્ટાપદ દેહરો, ખાવન
 જિનાલો શોભે સિર સેહરો; રાવણ સમક્તિ તિહાંકણે પામ્યો,
 ગંઠી ભેદીને મિથ્યાત્વ વામ્યો. ૪૧ પ્રાચી વામ્યદિશિ પશ્ચિમ
 ઉત્તર, દોય ચાર અઠ દશ તીરથકર; પ્રભુને પુછીને દેહરાં ક-
 રાવ્યાં, ભરત ચક્રીશ્વરે ખિંખ ભરાવ્યાં. ૪૨ અદ્ભુત દેખીને
 અચરજ થાવે, દરિશન કરીને સહુ સુખ પાવે; ધન્યધન્ય પ્ર-
 ભુનો મ્હોટો છે ગાત્ર, એહવા જિનજીની કરીયે જત્ર ૪૩ કુંડ
 ખોડીયાર સદા જળ ભરીયો; દેહરાં દીએ છે અભિનવ દરીઓ;
 મીનકાછળ જળચર વંશ, જેહને સેવે છે સર્વદા
 હંશ. ૪૪ દ્રવ્ય ખરચ્યાં છે જેહમાં લક્ષ, પ્રાસાદ રચીયાં છે

દીઠા પ્રત્યક્ષ; એહમાં નથી કાંઈ ખલખંચ, તેહમાં થાપ્યા છે
 પાંડવ પંચ. ૪૫ ચક્રમુખ શિવા સોમજીયે કરાવ્યો, જણે
 યુગાયુગ નામ રચાવ્યો; ઉઠી પ્રભાતે દરિયાણ કીજ, મુક્તિ રમ-
 છીને વેગે વરીજ. ૪૬ દુકે બેઠાં છે મરદેવા માતા, જેના દ-
 રિયાણથી હોય સુખ શાતા; કર્મ ત્રોડીને સિદ્ધિ સોપાન, ચડી
 પામ્યા છે મુક્તિ નિદાન. ૪૭ ફિરતી ચોફેર દેહેરા કડે, દેતાં
 પ્રદક્ષિણા કર્મને ફેડે; દેઈ પ્રદક્ષિણા બાહેર આયા, સર્વે સંધ-
 નાં કાર્ય સારયા. ૪૮ વાણી સુણીને ચક્રીયે ભરાવ્યા, મણિ-
 મય પાંચશેં ધનુષ્યની કાયા; ગુફા પત્રિમ દિશિયે છે જિહાં,
 ખિંખ મણિમય બંડારયા તિહાં. ૪૯ દેવતા તેહની સેવાયે
 આવે, પૂજા કરીને ભાવના ભાવે; દેવ કરાવે પ્રભુને અંગોલ,
 નમણુ આવે તે ઝાળખા જોળ. ૫૦ ચંદન તલાવડી શીતળ
 છાયા, જિણમાં લોટે થાય સુકામળ કાયા; અશુભ નામના કર્મ
 ખપાવે, તિહાંથી સહુ સંધ સિદ્ધવડ આવે. ૫૧ નદી શેત્રુંજી
 ન્હાવાને જાય, સ્નાન કરીને પાવન થાય; તીર્થભૂમીકા સ્વ-
 ચ્છજ જાણી; પ્રાચી વાહની નદીય વખાણી. પર તીર્થ યાત્રાદી
 ધર્મની કરણી, ભવિજળ પાથોધિ પાર ઉતરણી; અનુક્રમે પામે
 તે ગુણતણી શ્રેણી મુક્તિમંદિરની જે છે નિસરણી. ૫૩ સંધ
 પતિયે ધર્મનાં કાર્ય કીધાં, ભાટ ભોજકને બહુ દાન દીધાં; ધ-
 શ્રાવક દયા પ્રતિપાળ, સંધપતિ કંઠે ઠવી વરમાળ. ૫૪

દેહરાં દેહરીનું પાર ન જાણું; જિનપડિમા ત્યાં કેતી વખાણું;
 એણિપરે સુજસ નીશાન બજઈ, આબ્યા ગિરનારે હર્ષ વધાઈ.
 ૫૫ જાદવ વંશ ચિત્રાદેવી નંદ, બાળ બ્રહ્મચારી નેમ જિણુંદ;
 તેહની યાત્રા કીધી બહુ ભાવ, જઈને પ્રણમ્યા માતા અંબાચ.
 ૫૬ મૃગરાજ દેખી ગજ દુર પજાય, શંખ ધ્વની સુણી પન્ન-
 ગ જાય; તેમ ગિરી સેવનથી પાતક છુટે, અષ્ટ કર્મના બંધન
 ત્રુટે. ૫૭ છહરી પાળીને યાત્રા જે કરશે, મુક્તિરમણીની લીલા
 તે વરશે; નાણુ દરિસણુ ચરણુને પાવે, મોહ સમક વહેલો ખ-
 પાવે. ૫૮ સંવત અઢાર ચોત્રીસા વરષે, યાત્રા કીધી છે મનને
 હરખે; શુદ્ધિ પુનમ ચૈત્રજ માસ, સદા ગોડીચો પુરજે આશ.
 ૫૯ સંધ સર્વે તિહાં હરખે ધર આવે, સીરા લાપસી કરીને
 જિમાવે; સાધુ સાધ્વીને દીયે છે દાન, ગોરડી ગાયે છે બહુ
 ગીત ગાન. ૬૦ ઠવિ સંધપતિને દેઈ આશીષ, અવિચળ તુમ-
 તણી હોજે જગીશઃ નહીં કોઈ જૈનમાં ઈણુગિરિ તોલે, મુનિ
 દેવચંદ્ર ઇણી પ્રેરે બોલે. ૬૧

ઈતિશ્રી શેત્રુંજયગિરિ વર્ણનનો સલોકો.

શ્રી સંખેશ્વર પાર્શ્વનાથનો સલોકો.

દેવી સરસતિ પ્રણમું વરદાયિ, બ્રહ્માની બેટી કાવતા-
 ની ભઈ; આજરી આદિ કુમારી બાળી, દીયો વાણી રસ

કારમીરવાળી. ૧ પાસ થંખેશ્વર સલોઢા કહીયે, પાપ નિવારી
 નિર્મળ થઇયે; ચંદ્રપ્રભ જિન આઠમા વાર, પ્રતિમા ભરાવી
 તેહનો વિચાર. ૨ ભણશું સાંભળજે સહુ નર નાર, સુણતાં
 પામી જ ભવસાગર પાર; પેહેલે દેવલોકે ઇંદ્ર વસંત એક દિન
 આવ્યો છે પાસે ભગવંત. ૩ પ્રણમી સ્વામીને પુછે વિચાર,
 અરિહંતજી છે તાહરો આધાર; છો તુમે જગમાં મહોટા કિર-
 તાર, પામીજે તુમથી ચિહું ગતિ પાર. ૪ ક્યારે પરમેશ્વર સં-
 સાર તરશું. મુગતિ નારીને કુણ દિન વરશું; ચંદ્રપ્રભ તવ
 આપે ઉપદેશ, નગરી વણારશી કારમીરનો દેશ. ૫ અશ્વસેન
 તિહાં હોશે નરેશ, વામા સતી તસ નારી વિશેષ; ચઉદ સુપન
 રચણી ભર લેશે; લક્ષણવંતો તે પુત્ર જણશે. ૬ ચંદ્રપ્રભ તવ
 ઇંદ્રને ભાંખે, ત્રેવીશમો તે તીર્થંકર થાશે; તેને સમીપે મુનિ-
 વર થાશે, મહોટાં વ્રત પાળી મુગતિમાં જશે. ૭ હવે તે ઇંદ્ર
 દેવલોકે જઈ, પાસપ્રભની પ્રતિમા નિપાઘ; પુજી દેરાસર આ-
 હપ્પા સુધી, પછી ચંદ્ર સુરજને લીધી. ૮ તે સહુ જણે છે
 વાત પ્રસિદ્ધિ, પુજતાં સધળે મુગતિજ લીધી; શ્રાવક દામોદરે
 મુતિં ભરાવી, ધરણેંદ્ર હાથે કાઢ દિન આવી. ૯ ધરતીમાંહે
 છે ધરણેંદ્ર વાસ, તિહાં પણ પ્રતિમા પુજે ઉદ્ધાસ; હમેશાં પુ-
 જાય છે સંખેશ્વર ગામે, તે કિમ આવી મૃત્યુલોક ઠામે. ૧૦
 દ્વારિકાં નગરીમાં કૃષ્ણજી રાજે, રાજગૃહી નગરે જરાસંઘ છા-

જ; એ બેહુ માંહે પડ્યું છે વૈર, સંગ્રામ કરતાં વરતાયે કેર.
 ૧૧ જરાસંધ છે અમરપનો ભરિયો, દળ વાદળ લેઈ લડવા
 પરવરિયો; સજ્જન ધણાને મનાવી આણુ, આવી મહોટે રે
 દ્વીધાં મેલાણુ. ૧૨ એહવે એક વિપ્ર અવસરનો જાણુ, દોડી
 શ્રીધો છે દ્વારાવતી જાણુ; વરી આવ્યો છે વઢવાને ચાલી, એ-
 હને સમજવો ચોંટીયે ગાલી. ૧૩ સામા જઈને શત્રુને વારો,
 ખડગની ધારે નાદ ઉતારો; ત્યારે સેવક એણીપરે કહેશે, વા-
 ર્યો ન રહે પણ હાર્યો તે રહેશે. ૧૪ ક્રીડી મરણુ જમ હાથી
 પાંખે, શત્રૂ મલી સહેજે ઈમ આળજ લાંખે; સાંભળી એહવું
 કૃષ્ણ મહારાજ, સંગ્રામ કેરો મેલ્યો તે સાજ. ૧૫ ક્ષત્રી કુળ
 રૂડું જાદવની સાખ, ગજ સજ્જ શ્રીધા બેતાલીશ લાખ; ઘોડા
 અઈરકી તુરકીને કચ્છી, કહેડા કંબોજ હંસલા લચ્છી ૧૬
 ચાણી પંથાને ઘાટે સુરંગા, લાખ પંચોતેર મેલ્યા પચરંગા;
 ગણ્યા ન જાય સુભટ પાળા, શુરા રણમાં બંદુક કડીવાળા.
 ૧૭ ભરિયા હથિયારે રથ ધણા દીસે, વાસુદેવના લાખ હજાર
 વીશે; ગદા પદ્મને ચક્રને શંખ, બ્રહ્માશ્રી આયુધ નામે છે સંખ્ય.
 ૧૮ ધનુષ હાથમાં તેહને ઢાલ, તીર તરકિશ બરછી કરવાલ;
 ગુરંજ ગેડિઆ ગોફણુ ને ફરશી, કરહા દુકરહા કટારી સરસી.
 ૧૯ કબાણુ મુશલ ઢાકબાણુ ભલકા, હાથીની સુંઢે સાંકળોના
 ખલકા; વજ ત્રિશુળને તિર તાંખાળા, ગોળા બંદુકો તોપ ના-

જીવાળા. ૨૦ ખરછી શુખીને કહિક હથિયાર, ૨૧ ન રાખે
 એમ છત્રીશે સાર; ત્રિકમે તતક્ષણ ક્રીધા તૈયાર, થયા રથ ઉ-
 પર પોતે અસવાર. ૨૧ હળચળ હુઆ દશે દરબાર, છપત્ત-
 કુલ કોડી જલ્દવ જુગાર; અવર વ્યાપારી પાર ન જાણ, ઓ-
 ણી કંઈ લખે લશ્કર મંડાણ. ૨૨ ચડતી નિશાને નોખત
 વાજ, શુરા રણજણીયા હણહણીયા ગાજ; હાથી રથ
 ઘોડા પાલાશું સાર, પોહોરે પણ ચાલે જોજન ચાર. ૨૩
 આળંગી ધરતી નદીને નાળાં. જવાં દીસે દલ વાદળાં કાળાં,
 આગળે ખખતરીયા હાલ કલોલા, ચાલે ધરટશું લોહના
 ગોળા ૨૪ ઘણા અગંજ ભુપ હઠાવ્યા, દડ વડ દેશે
 વઢિઆરે આવ્યા, ઉડું પંચાસર જિંજપરતું હિયે,
 ધામા મેમાણું લોલાણું લહિયે. ૨૫ આ વરીઆણું
 જાડિઆણું ઠામે, લશ્કર મુકયાં મહુઆરણી ગામે; મોટે રથે
 પણ જરાચંધ ચડિયો, આવી દુકડી વાઘેલો પડિયો. ૨૬ હવે
 જરાસંધ જુજ્યા અયુજ, મોટા સંઘાતે માંડે તે જુજ; મુંજ-
 પર સમીને લુટાને ઠામ, મળિયાં દળ બહુ માંડ્યો સત્રામ.
 ૨૭ સરણાધ વાજે સિંધુડે રાગે, શુરા જુએ રણ કાયર ભાગે,
 હુઆ ટહકારા વીર હાકો વાગી, જખકે વીજળી તરવારોનાગી
 ૨૮ ખંડાખંડ ખડયા ભડભડયા ભીમ. ખંડુકો છુટે તપ્પતમ
 તેમ; ધુસકે નાળો હુડહુડ બોલે, ધરહડે ધરતી તે ધીંગા ધમ-

રોળે. ૨૯ બળીઆના ધાવ ગતરમાં બુડે, બાલાની અણીયે
 અંગારા ઉડે; ૨૯વડે મસ્તક બેઢા અથડાયે, કાયર ઉભા કમ-
 કમ થાય. ૩૦ રક્તધારાવડે ચડચડ થાય, ખેચરી ડેરાં પતર
 ભરાય; જુએ રણશુરા રણ સામા બાય, બીજ મરીને વ્યંતર
 થાય. ૩૧ કૃષ્ણ જરાસંધ જુદ્ધ અપાર, કરતાં તે વરસ વોળી
 ગયાં બાર; ન ગ્રીત કોઈ નહી કોઈ હારે, એહવે જરાસંધ મ-
 નમાં વિચારે. ૩૨ મારે હાથે છે જરાનો દંડ, શત્રુ મુર્છાની
 વિધા અખંડ; કશવના લશ્કર ઉપર ફેરું, મુર્છા મુકીને સધ-
 ળાને ઘેરું. ૩૩ એહવું વિચારી જરા તિહાં મુકે, બદલ દળ
 પડિયું કોઈ ન દુકે; કાન એકાકી જેવે સંભાળી, એકણ હાથે-
 તો નવિ વાજે તાળી. ૩૪ કેમ એ જીતાશે જરાસંધ રાય, જ-
 દુપતિ રણમાં દિલગીર થાય; બાવીશમા છે તીર્થંકર નેમ, તે-
 હને જઈ પુછે કૃષ્ણજી એમ. ૩૫ નેમજી ભણે સુણો કૃષ્ણ
 ઉપાય, જેછે નાગેંદ્ર નાગલોક માંય; તેહને આરાધો ધ્યાન ઉ-
 દ્ધાસે, અક્રમનો તપ કરજો ઉદ્ધાસે. ૩૬ તેહની પાસેછે ત્રેવી-
 શમે પાસ, ન હોય તેહને કાઠથી ત્રાસ; પ્રગટ થઈને પ્રસન્ન
 થાશે, નુમારા મનની ચિંતવી થાશે. ૩૭ પાસ પુજીને નમણુ-
 નું પાણી સુખટને ઘાંટજો હોશે ગુણખાણી; જશે જરા ને મુ-
 ર્છા પણ મટશે, જગતમાંહે તીર્થંકર પ્રગટશે. ૩૮ તણ ઉપવાસ
 ત્રિકમજીએ કીધા, ત્રુઠા ઈંદ્ર શ્રીપાસજી દીધા; પુજીને નમણુ

છાંટે સુભટ, ઉઠી ઉભાથયા લડવા એગડ.૩૯ ફરી સંઝામ ર-
 થુમાંહે ઢીધો; ભાગો જરાસંધ ચપટીમાં લીધો; ખડગે હાંકયો
 જિમ ગેડીથી દડિયો, હાયો થકા જઈ હારેજ પડિયો. ૪૦
 વાંર દેખાડયા છે વેરીને હાથ; ધરતિને આભે પુગે જિમ સાદ,
 કાને ઢીધો તિહાં શંખનો નાદ. ૪૧ મોહોટાનું જુઝ મહોટાનાં
 નામ, રાખવા માટે શંખેશ્વર ગામ, નવું વસાવી બેસાડયા
 પાસ. હજી તે પુરે સહુકોની આશ. ૪૨ પુરયું છે શંખ જીત્યા-
 નું જહ, નામે તો ગામ શંખેશ્વર એહ; સહુકો વખાણે તીરથ
 સાર, વરતાણી શાંતિ હુઆ જયકાર. ૪૩ પ્રગટ પરમેશ્વર શં-
 ખેશ્વર પુજે, એહવો જગમાંહે દેવ નહિ દુજે; જુની ધરતી છે
 કીરતિ અપાર, હુંતો ન જણું શાસ્ત્ર લગાર. ૪૪ પુછી પંડિ-
 તને કરજે નિરધાર, સાંભળતાં ભણતાં તરશે સંસાર; સંવત
 સત્તર ચોરાશી વર્ષે, મહા સુદ પાંચમ શુકર હર્ષે. ૪૫ દીપ-
 વિજય ગુરૂ ચરણ પસાયે, ઢીધો સલોઢો મનમે ઉભાયે; ભગ-
 વંતના જે ગુણ ગાય, દીપવિજય કહે મંગળ થાય. ૪૬ ઇતિ.

શ્રી નેમનાથનો સલોઢો.

સરસતિ માતાં હું તુમ પાય લાગી, દેવ શુરતણી
 આજ્ઞા માગી; જિહ્વા અગ્રે તું બેસજે આઈ, વાણી તણી તું

કરજે સાર્થ. ૧ આઘોપાછો કાઢ અક્ષર થાવે, માફ કરજે જ
 દોષ કાંઈ નાવે; તગણ સગણને જગણના ઠાઠ, તે આદે દઈ
 ગણ છે આઠ. ૨ કીયા સારાને કીયા નિષેધ, તેતો ન બાણુ
 ઉંડાર્થ લેદ; કવિજન આગળ મારી શી મતિ, દોષ ટાળજે
 માતા સરસતી. ૩ નેમજી કરો કશું સલોકા, એક ચિત્તેથી
 સાંભળજે લોકા; રાણી શિવાદેવી સમુદર રાજ, તસકુળ આ-
 વ્યા કરવા દીવાજ. ૪ ગર્ભે કાર્તિક વહિ બારસે રહ્યા, નવ મ
 સવાડા આઠદિન થયાં; પ્રભુજી જનમ્યાની તારીખ બાણુ,
 શ્રાવણ સુદિ પાંચમ ચિત્રા વખાણુ. ૫ જનમ્યા તણી તો નો-
 બત વાગી, માતા પિતાને કીયાં વડલાગી, તરિયા તોરણ બાં-
 ધ્યાંછે બાર, ભરી મુકતાંફળ વધાવે નાર. ૬ અનુક્રમે પ્રભુજી
 મહોટરા થાય, કીડા કરવાંને નેમજી જાય; સરખે સરખા છે
 સંગાતે છોરા, લટકે બહુ મુલા કલંગી તોરા. ૭ રમત કરતાં
 જાયછે તિહાં, દીઠી આયુક્ષશાળાંછે જિહાં; નેમ પુછેછે સાંભળો
 બ્રાત, આતે શુંછેરે કહો તમે વાત. ૮ ત્યારે સરખા સહુ દુઃ-
 દયા ત્યાં વાણ, સાંભળો નેમજી ચતુરસુજાણ, તમારો ભાઈ
 કૃષ્ણજી કહિયે, તેને બાંધવા આયુક્ષ જોઈયે. ૯ શંખ ચક્ર ને
 ગદા એ નામ, બીજે બાંધવ ધાલે નહિ હામ; એહવો બીજે
 કાઢ બળિયો જો થાય, આવાં આયુક્ષ તેણે બંધાય. ૧૦ નેમ
 કહે છે ધાલુ હું હામ. એમાં ભારે શું મહોદુંછે કામ; એવું

કહીને શંખજ લીધો, પોતે વગાડી નાદજ કીધો. ૧૧ તેટલે
 થયો મોહોટો ડમડોલ, સાયરનાં નિર ચઢ્યાં કલ્લોલ; પરવત-
 ની ટુકા પડવાને લાગી, હાથી ધોડા તો જયછે ભાગી. ૧૨
 ઝખકી નારીયો નવ લાગી વાર, તુકયા નવસરા મોતીનાહાર,
 ધરા ધુજીને મેઘ ગડગડીયો; મહોટી ઈમારતો તુટીને પડિયો.
 ૧૩ સહુનાં કાળજાં ફરવાને લાગ્યા, સ્ત્રી પુરૂષ જયછે ભાગ્યા;
 કૃષ્ણ બળભદ્ર કરેછે વાત, ભાઈ શો થયોં આતે ઉત્પાત. ૧૪
 શંખનાદ તો બીજે નવ થાય, એહવો બળિયો તે કોણ કહેવાય
 કાઠો ખખર આતે શું થયું, ભાગ્યું નગર કે કોઈ ઉગરીયું ૧૫
 તે ટાણે કૃષ્ણ પામ્યા વધાઈ, એતો તમારો નેમજી ભાઈ, કૃષ્ણ
 પુછેછે નેમને વાત, ભાઈ શો કીધો આતે ઉત્પાત. ૧૬ નેમજી
 કહે સાંભળો હરી, મે તો અમસ્તી રમત કરીઃ અતુળીબળ
 દીકું નાનુડે વેષે, કૃષ્ણજી જણે એ રાજને લેશે. ૧૭ ત્યારે
 વિચાર્યું દેવ મોરારી, એને પરણાવું સુંદર નારી; ત્યારે બળ
 એનું આપ્યું જે થાય, તો :તો આપણે અહીં રહેવાય. ૪૮
 એવો વિચાર મનમાં આણી, તેડયાં લક્ષ્મીજી આદે પટરાણી;
 જળકીડા કરવા તમે સહુ જાવો, નેમને તમે વિવાહ મનાવો.
 ૧૯ ચાલી પટરાણી સરવે સાજે, ચાલો દેવરીયા નાવાને કાજે;
 જળકીડા કરતાં બોલ્યાં રૂકમણી, દેવરીયા પરણો છબીલી
 રાણી. ૨૦ વાંઠા નવિ રહિયે દેવર નગિના, લાવો દેરાણી રં-

ગના ભીના; નારી વિના તો દુઃખ છે ઘાડું, ઢાણુ રાખશે ખાર
 ઉઘાડું. ૨૧ પરણ્યા વિના તો કેમજ ચાલે, કરી લટકા ધરમાં
 ઢાણુ માલે; ચુલો કુંકશે પાણીને ગળશે, વેલાં મોડાં તો ભો-
 જન મળશે. ૨૨ ખારણે જશે અટકાવી તાણું, આવી અશુર
 કરશે વાણું, દીવાખતીને ઢાણુજ કરસે, લીધ્યા વિના તો ઉ-
 ચેરા વળશે. ૨૩ વાસણુ ઊપર તો નહીં આવે તેજ, ઢાણુ પા-
 થરશે તમારી સેજ; પ્રભાતે લુખો ખાખરો ખાશે. દેવતા લેવા
 તો સાંજરે જશે. ૨૪ મનની વાતો તો ઢાણુને કહેવાશે, તે
 દીન નારીનો ઝોરતો થાશે; પરાણુ આવીને પાછા જો જશે,
 દેશ વિદેશે વાતો બહુ થાશે. ૨૫ મોઢોટાનાં છોડ નાનેથી વ-
 રિયાં, માડું કહ્યું તો માનો દેવરિયા; ત્યારે સતભામા બોલ્યાં
 ત્યાં વાણુ, સાંભળો દેવરિયા ચતુર સુજાણુ. ૨૬ ભાભીનો ભરેંસો
 નાશીને જશે, પરણ્યા વિના ઢાણુ પોતાની થાશે; પહેરી આ-
 દીને આંગણે ફરશે, ઝાઝાં વાનાં તો તમોને કરશે. ૨૭ ઉર્યાં
 મન ભાભી ફેરાં કેમ સેહેશે, સુખ દુઃખની વાત ઢાણુ આગળ
 કહેશે; માટે પરણીને પાતળીઆ રાણી, હુંતો નહીં આપું
 નાવાને પાણી. ૨૮ વાંદા દેવરને વિશ્વાસે રહિયે, સગા વહાલા
 માં હલકાંજ થઈએ; પરણ્યા વિના તો સુખ કેમ થાશે, સગાંને
 ઘેર ગાવા ઢાણુ જશે. ૨૯ ગણેશ વધાવા કોને મોકલશે, તમો
 જશે તો શી રીતે ખલશે; દેરાણી ફેરો પ્રાડ માનીશું, છોડ

થાશે તો વિવા માણીશું. ૩૦ માટે દેવરિયા દેરાણી લાવો, અમ્મ
 ઉપર નથી તમારો દાવો, ત્યારે રાધિકા આધેરાં આવી, બોલ્યાં
 વચનતો મોઢું મળકાવી. ૩૧ શી શી વાતોરે કરોછો સખી,
 નારી પરણવી રમત નથી: કાયર પુરૂષનું નથી એ કામ, વાવ-
 રવા જોઈએ ઝાઝેરા દામ. ૩૨ ઝાંઝર નેપુર ને ઝીણી જવમાળા,
 આણુધટ વિંછુઆ ઘાટે રૂપાળા; પગપાને ઝાઝી ધુધરીઓ જોઈ-
 એ, મહોટે સાંકળે ધુધરા સોઈએ. ૩૩ સોના ચુડલો ગુજરીના
 ઘાટ, છલ્લા અંગુઠી આરીસા ઠાઠ; ધુધરી પહોંચીને વાંક સો-
 નેરી, ચંદનચુડીની શોભા ભલેરી. ૩૪ કલ્લાં સાંકળાં ઉપર
 સિંહ મોરા, મરતક બહુ મુલા નંગ ભલેરા; તુશીપાટીયાં જડાવ
 જોઈએ, કાળીગાંઠીથી મનડું મોહિએ. ૩૫ કાંઠલી સોહિયે ધુ-
 ધરીયાળી, મનડું લોભાય ઝુમણું ભાળી; નવસેરો હાર મો-
 તીની માળા, કાને ટાંડોળા સોનેરી ગાળા. ૩૬ મચકણિયાં
 જોઈએ મુલ ઝાઝાનાં, ઝીણાં મોતીપણ પાણી તાબનાં, લીલા-
 વટ દીલડી શોભે બહુ સારી, ઉપર દામણી મુલની ભારી.
 ચીરચુંદડી ધરચોળાં સાધી, પીળી પટોળી માગશે દાહાડી. ૩૭
 બાંટ ચીરડીઓ કસબી સોહિએ, દશરા દીવાળી પેહેરવા જોઈએ
 મોંઘા મૂલના કમખા કહેવાય, એવડું નેમથી પુરૂં કેમ થાય. ૩૮
 માટે પરણ્યાની પાડે છે નાય, નારીનું પુરૂં શી રીતે થાય;
 ત્યારે લક્ષ્મીજી બોલ્યાં પટરાણી, દીયરનાં મનની વાતો મેં

જાણી. ૩૯ તમારું વયણ માથે ધરીશું બેહુનું પુર અમો ક-
કરીશું; માટે પરણીને અનોપમ નારી, તમારો ભાઈ દેવ મો-
રારી. ૪૦ ખત્રીશ હજાર નારી છે જહને, એકનો પાડ ચડશે
તેહને; માટે દુદયથી ફિકર ટાળો, કાકાજી કેરું ધર અજવાળો.
૪૧ એવું સાંભળી નેમ ત્યાં હસિયા, ભાભીના બોલ દુદયમાં
વસિયા; ત્યાંતો કૃષ્ણને દીધી વધાઈ, નિશ્ચ પરણશે તમારો
ભાઈ; ઉત્તરેન રાજ ઘેર છે બેટી, નામે રાજુલ ગુણની પેટી.
૪૨ નેમજી કેરો વિવાહ ત્યાં કીધો, શુભ લક્ષ્મનો દીવસ લીધો,
મંડપ મંડાવ્યા કૃષ્ણજી રાય, નેમને નિત્ય કુલેઠાં થાય. ૪૩
પીઠી ચોળેને માનની ગાય, ધવજ મંગળ અતિ વરતાય;
તરિયા તોરણ બાંધ્યાં છે બહાર, મળી ગાય છે સોહામણનાર
૪૪ જન સજઈ કરે ત્યાં સારી, હલખલ કરે ત્યાં દેવ મોરારી;
વહુ વાડ વાતો કરેછે છાને, નહિ રહિયે ઘેર ને જઈશું જને.
૪૫ છપન કરોડ જદવનો સાથ, પેલા કૃષ્ણ ને બળભદ્રભાત,
ચડિયા ધોડલે મ્યાના અસવાર, સુખપાલ કેસે લાધે નહીં
પાર. ૪૬ ગોડવેલ ચારઠો બગીચો બહુ જોડી, મ્યાના ગા-
ડીએ જોતર્યા ધોરી, બેઠા જદવ તે વેઠવાંકડીયા, સોવન મુ-
ગટ હિરલે જડિયા, કડાં પોંચીયો બાબુબંધ કશીયા, ચાલો
કુલાસો ઓઢે છે રશીયા. છપન ડોટી તો બરોબરીયા બાણુ,
ખીજ બનેયા કેટલા વખાણું. ૪૮ જનડીયો શોભે બાણુડે

વેષે, વિવેકે મોતી પરોવે કેશે; શોળ શણુગાર ધરે છે અંગે,
 સટકે અલખેલી ચાલે ઉમંગે. ૪૯ લીલાવટ દીલી દામણી ચ-
 નકે, જેમ વિજળી વાદળે સળકે; ચંદ્રવદની મ્રગા જે નેણી,
 સિંહલંકી જેહની નાગરીવેણી. ૫૦ રથમાં બેશીને બાળક
 ધવરાવે, બીજી પોતાનું ચીર સમરાવે; એમ અનુક્રમે નાર
 છે ઝાજી, ગાય ગીત ને થાય છે રાજી. ૫૧ કોઈ કહે ધન્ય
 રાજુલ અવતાર, નેમ સરિખો પામી ભરતાર; કોઈ કહે પુણ્ય
 નેમનું ભારી, તે થકી મળિયાં રાજુલ નારી. પર એમ અ-
 ન્યોન્ય વાદ વદે છે, મહોડાં મલકાવી વાતો કરે છે; કોઈ કહે
 અમે જઈશું વેહેલી, બળદને ધી તો પાઈશું પહેલી. ૫૩ કોઈ
 કહે અમારા બળદ છે ભારી, પહોંચી નશકે દેવ મોરારી; એવી
 વાતોના ગપોડા ચાલે, પોત પોતાના મગનમાં મહાલે. ૫૪
 બોહોતેર કળાને બુદ્ધિ વિશાળ, નેમજી નાહીને ધરે શણુગાર;
 પહેરયાં પીતાંબર ઝરકસી જમા, પાસે ઉભા છે નવસાહના
 મામા. ૫૫ માથે મુગટ તે હીરલે જડિયો, બહુમુલો છે કસ-
 બીનો ધડિયો; ભારે કુંડળ બહુ મુલાં મોતી, શેહેરની નારી
 નેમને જોતી. ૫૬ કંઠે નવસરો મોતીનો હાર, બાંધ્યા બાબુ
 બંધ નવ લાગી વાર; દશે આંગળીયેં વેઢને વીંટી, ઝીણી દીસે
 છે સોનેરી લીંટી. ૫૭ હીરા બહુ જડિયા પાણીના તાજ, કડાં
 સાંકળાં પહેરે વરરાજ; મોતીનો તોરો મુગટમાં ઢળકે, બહુ

મજેથી કલંકી ચળકે. ૫૮ રાધાયે આવી આંખડી આંજી, બહુ
 ડાહી છે નવ જય ભાંજી; કુંમકુંમનું ટીલું કીધું છે ભાલે,
 ટપકું કસ્તુરી કેડું છે ગાલે. ૫૯ પાન સોપારી શ્રીફળ જોડે;
 ભરી પોસને ચડિયા વરઘોડે; ચડી વરઘોડો ચહટામાં આવે,
 નગરની નારી મોતીયે વધાવે. ૬૦ વાજાં વાગે ને નાટારંભ
 થાય, નેમ વિવેકી તોરણ જાય; ધુંસળ મુસળને રવઘયો લા-
 વ્યા, પુંખવા કારણ સાસુજી આવ્યાં. ૬૧ દેવ વિમાને જુટે
 છે ચડી, નેમ નહિં પરણે જશે આ ઘડી; એવામાં કીધો પ-
 સુએ પોકાર, સાંભળો અરજી નેમ દયાળ. ૬૨ તમે પરણશે
 ચતુરસુજણ, પરભાતે જશે પશુઓના પ્રાણ; માટે દયાળુ દયા
 મનમાં દાખો, આજ અમોને જીવતાં રાખો. ૬૩ એવો પશુઓ
 નો સુણી પોકાર, છોડાવ્યાં પશુઓ નેમ દયાળ; પાછા તો
 ફરિયા પરણ્યાજ નહીં, કુંવારી કન્યા રાજીલ રહી. ૬૪
 રાજીલ કહેછે ન સિધ્યાં કાજ, દુશ્મન થયાં પશુડાં આજ;
 સાંભળો સર્વે રાજીલ કહે છે, હરણીને તિહાં ઓળાંભો
 દેછે. ૬૫ ચંદ્રમાને તે લંછન લગાડયું, સીતાનું હરણ
 તેંતો કરાવ્યું; મહારી વેળા તો ક્યાંયકી જગી, નજર
 આગળથી જાને તું ભાગી. ૬૬ કરે વિલાપ રાજીલ રાણી, ક-
 મની ગતિ મેંતો ન જાણી; આઠ લવની પ્રીતિને ઠેલી, નવમે
 ભવ કુંવારી મેલી. ૬૭ એવું નવ કરિયે નેમ નગીના, જાણું

છું મન રંગના ભીના; તમારા ભાઈએ રણમાં રઝાવાવી, તે
 તો નારી એ ઠેકાણે નાવી. ૬૮ તમે કુળતણે રાખો છો ધારો,
 આ ફેરે આવ્યો તમારો વારો; વરઘોડે ચડી મોટોજશ લીધો,
 પાછા વળીને ફળેતો ઝીધો; આંખ્યો અંજવી પીઠી ચોળાવી,
 વરઘોડે ચડતાં શરમ કેમ નાવી. ૬૯ મહોટે ઉપાડે જન બ-
 નાવી, ભાભીઓ પાસે ગાણાં ગવગવી; એવા ઠાઠથી સર્વેને
 લાવ્યા, સ્ત્રી પુરૂષને ભલા ભમાવ્યા. ૭૦ ચાનક લાગે તો પા-
 છેરા ફરજે, શુભકારજ અમારું કરજે; પાછા ના વળીયા એ-
 કજ ધ્યાન, દેવા માંડ્યું તિહાં વરસીજદાન, ૭૧ દાન દઈને
 વિચાર ઝીધો, શ્રાવણ સુદ છઠનું મુહુરત લીધો; દીક્ષા લીધી
 ત્યાં નવલાગી વાર, સાથે મુનિવર એક હજાર. ૭૨ ગિરનારે
 જઈને કારજ કીધું, પંચાવન દહાડે કેવળ લીધું; પામ્યાં વ-
 ધાઈ રાનુલ રાણી, પીવા ન રહ્યાં આગળું પાણી. ૭૩ નેમને
 જઈ ચરણે લાગી, પીઉજ પાસે મોજ ત્યાં માગી; આપો કે-
 વળ તમારી કહાવું, હુંતો શોકને જોવાને જવું. ૭૪ દીક્ષા
 લઈને કારજ કીધું. ઝટપટ પોતે કેવળ લીધું; મલ્યું અખંડ
 એવાતણ રાજ, ગયાં શિવસુંદરી જોવાને કાજ. ૭૫ સુદિની
 આઠમ અષાડ ધારી, નેમજી વરિયા શિવવધુ નારી; નેમ રા-
 નુલની અખંડ ગતિ, વરણુવ કેમ થાયે મારીજ વતી. ૭૬
 જગારથ કહું બુદ્ધિ પ્રમાણે, બેઉનાં સુખ તો કેવળી જણે; ગા-

શે ભણશે ને જે કાઠ સાંભળશે, તેના મનોરથ પુરા એ કરશે
 ૭૭ સિદ્ધનું ધ્યાન હૃદે જે ધરસે, તે તો શિવવધુ નિશ્ચય વ-
 રશે, સંવત યોગણીશ શ્રાવણ માસ. વદની પાંચમનો દિવસ
 ખાસ, ૭૮ વાર શુકનું ચોધડીયું સાડું, પ્રસન્ન થયું મનડું
 માડું; ગામ ગાંગડના રાજા રામસિંગ, ઝીંધો સલોઠો મનને
 ઉછરંગ. ૭૯ મહાજનના ભાવથકી મેં કીધો, વાંચી સલોઠો
 સારો જસ લીધો; શેહેર ગુજરાત રહેવાશી જણો, વિશાસર-
 માળી નાત પ્રમાણો. ૮૦ પ્રભુની કૃપાથી નવનિધિ થાય, બેહુ
 કરબેડી સુરશશી ગાય; નામે દેવચંદ પણ સુરશશી કહીયે,
 બેહુનો અર્થ એકજ લહીયે. ૮૧ દેવ સુર્યને ચંદ્રછે શશી,
 વિશેષે વાણી હૃદયામાં વશી. ૮૨

ઈતિશ્રી નેમનાથનો સલોઠો.

શ્રી શાલીભદ્રનો સલોઠો.

સરસતિ માતા કરીને પસાઉ, પાસજી કેરા પ્રણમું
 હું પાઉં; શાલીભદ્રશાહનો કહું સલોઠો, લાભ જાણીને સાંભ-
 ળજે લોઠો. ૧ નગર રાજગૃહે શ્રેણિક રાજ, મગધ દેશનો એક
 મહારાજ; રૂડી તેહને છે ચેલણા રાણી, જગમાં જહની ધીરતિ
 જાણી. ૨ તેહ નગરીમાં દામેછે તાજે, શેઠ ગૌભદ્ર મહોટો મ-

લાજે, ભદ્રા નામે છે ભારિયા તેહને, જોતાં શલોકા જીતે ન
જેહને. ૩ દેઈ મુનિવરને ખીરનું દાન, સંગમ ગોવાલો ભાગ્ય
નિધાન; આવી ભદ્રાની કુખે અવતરિયો, જાણે મુક્તાફળ છી-
પે સંચરિયો. ૪ પૂર્ણ માસે પ્રસવ્યો તે પુત્ર, સઘળું શોભા-
વ્યું ધરનું સૂત્ર; અનેક ધરનાં અખ્યાણાં આવે, વાર મોતી-
એ સહુ વધાવે. ૫ થોકે થોકે તિહાં નાટિક થાય, માના હૈયા-
માં હરખ ન માય; પિતા આપે તિહાં લાખ પસાય, ગાયક
જનના દારિદ્ર જાય. ૬ કરી ઓચ્છવ શાલિ કુમાર, જનકે
નામ ત્યાં ધરયું જયકાર; દિન દિન ચઢતે વેશે તે દીપે, રૂપે
જે રતીના નાથને ઝીંપે. ૭ આપે પરણાવી ખત્રીશ ખાળા,
આપે સંયમ લઈ ઉજમાળા; પહોતો સ્વર્ગમાં પુણ્ય પસાયે,
અવધિ પ્રયુજી જોતાં ઉછાહે. ૮ પેખી પુત્રને પ્રેમે ભરાયો,
સ્નેહ પુર્વનો વધ્યો ન સમાયો; મોહનો ખાંધ્યો તે માનને
મેટી, પિતા પઠાવી તેત્રીશ પેટી. ૯ જોઈયે જહ જહ ભોગ
સજઈ, તેતો મોકલે સુર તે સદાઈ, મેવા મીઠાઈ માણિક મો-
તી, એક એકથી અધિક ઉઘોતી. ૧૦ નિત્ય નિત્ય નવલા
નેહે તે પુરે, હેતે કરીને રજી હજીરે; આપે મંદિર કુંભી પર-
વાળે, ખિલમાં કસ્તુરી વહે જિહાં ખાળે. ૧૧ ભુષણ નિર્માલ્યે
ભરાયે કુવો, યુગતિ વૈભવની નવ લીએ જીઓ; ભોગી શાલિ-
ભદ્ર સરિઓ ભુપાઈ, નર જોતાં શું નાવે કો દ્રષ્ટે. ૧૧ તજી

ઠકુરાઈ જાણીને તે હવે, રત્નકંબલના વેપારી એહવે; શ્રેણિક
 રાજને દરબારે આવ્યા, ફેરો પડ્યો ને કાંઈ ન ફાવ્યા. ૧૩
 સઘળે શહેર તે ધર ધર ફરિયા, કંબલ ડાણે તે હાથે ન ધરિ-
 યા, રત્નકંબલ શોળે તે લીયે, ભદ્રા વહુરોને વેંચીને દીઝે.
 ૧૪ વીશ લાખ ત્યાં સોનૈયા વાડ, દીધા ગણીને તેહને દીઠાડ
 લઘ સોનૈયા વેપારી વશીયા, મનના મનોરથ તેહના ફળીયા.
 ૧૫ ચેલણા રાણીની ચિંતા જાણીને, તેડી વ્યાપારી કહે તા-
 લીને; કરી સંપાડા કંબલ કાજે, શ્રેણિક રાજ ભરી સમાજે.
 ૧૬ નૃપને વ્યાપારી કહે શિર નામી, શાને સંપાડા કરેછે
 સ્વામી; કંબલ સોળે તે ભદ્રાચે લીધા, વેગે વીશ લાખ દીનાર
 દીધા. ૧૭ મનમાં વિચારયું શ્રેણિક મહારાજે, વાણીયે લીધા
 વ્યાપાર કાજે; એમ ચિંતિને એક મંગાવે, ખાળે નાખ્યો તે
 ખખર પાવે. ૧૮ વાત મોહોલમાં તે વંચાણી, કહે રાજને
 ચેલણા રાણી; ઈહાં તેડી તે વણિક અનુપ, જોઈયે કહેવું છે
 તેહનું રૂપ. ૧૯ તુરત મહારાજ તેહને તેડાવે, ભેટ લઈને ભ-
 દ્રા તિહાં આવે; ભદ્રા આવીને ભુપને ભાંખે, સ્વામી સાંભળે
 રાણીની સાખે. ૨૦ ઘણો સુહાળો શાલિકુમાર, હર્મ્ય થાયે
 એકાશ હજાર; ન લહે રાતને દિવસ તુર, કિહાં ઉગે કિહાં
 આથમે સુર. ૨૧ નિપટ નાજુક છે તેહ નહાનડીઓ, ક્યારે
 ઢહની નજરે ન પડીયો; તે માટે તમો લાજ વધારો, પ્રભુજી

અમારે મંદિર પધારો. ૨૨ પુરે માવિત્ર છોડના લાડ, સ્વા-
મિ તેમાં શો પાડ સપાડ; ઇમ શુણીને શ્રેણિક રાય, પ્રધાન
સાહામું જોયું તે ઠાય. ૨૩ અભયકુમાર તવ કહે એમ, પ્રભુ
તુમ ધરે આવશે પ્રેમ; ભદ્રા ભુપને પાય લાગીને, સાત દિવ-
સની અવધ માગીને. ૨૪ શીખ લઈને ભદ્રા સધાવી, રજ
મોહોલની રચના રચાવી; પરિકર લેઈને નૃપ ભંભસાર, પ-
હોતા શાલિભદ્ર શેઠને ખાર. ૨૫ વેગે આગળથી ચાલ્યા વંધા-
ઉ; ખરી ભાંખે જઈ ખખર અગાઉ; જોયે જમાડી હરખ
ઉધાઈ, વાડ તેહને દીધી વધાઈ. ૨૬ મોહોલની રચના જોતાં
મહારાય, અચરિજ પામીને મનશું અકળાય; અહો ! અહો !
હું શું અમરાપુર આયો, ભાંતિયે ભુલ્યો ને ભેદ ન પાયો.
૨૭ જિમ તિમ કરીને બીજી ભુઈ જાય, ત્રીજે માળે તો દિગ્-
ચુદ થાય; જોયે ઉંચું તે નયણને જોડી. જાણે કે ઉગ્યા સુરજ
ઢાડી. ૨૮ સહુ સાથને બેસાડી તિહાં, ભદ્રા જઈ ભાંખે પુત્ર છે
જિહાં; શ્રેણિક આવ્યા છે મોહોલ મઝારી, વેગે તિહાં આવો
તજીને નારી. ૨૯ ગેલેં ગુમાની કહે તે ગાજી, મુજને તમે
શું પુછો છો માજી, શ્રેણિક લઈને વખારે ભરો, લાભે લોભે
વળી દીયોને વરો. ૩૦ ત્યારે માતા કહે ન લહે તું ટાણું,
સુતજી શ્રેણિક નહી કરિયાણું; મગધ દેશનો મોટો છે રાય,
આણુ એહની લોપી નહી જાય. ૩૧ એવું સુણીને કુંવર આ-

લોચે, સાંસ પડયો તે મનમાંડે શોચે. માહારે માથે પણ જો
 છે મહારાજ, તજશું તો સહી ભોગ એ તાજ. ૩૨ એમ ચિં-
 તિને મુજરો તે આયો, નૃપને નમી મહોલ સંધાયો; ભોજન
 કરીને શ્રેણિકલુપ; કાઠે ધરણાનો જોઈને કુપ. ૩૩ માન ગાળી-
 ને મંદિર ગયો, શેઠ સંયમનો રાગી તે થયો; નિત્યે
 એકેકી પરિહરી નારી. પ્રેમદા સાસુને જઈ પોકારી. ૩૪
 માનિ મહીલાના સુણી વિલાપ, જોરે તેણે ત્યાં દીધા જવાબ;
 રાગે રમણીને રેખન ખલીયો. જો જો ધન્નો હવે કેમ પર મ-
 ણીયો ૩૫ નામે સુલદ્રા ધનાધરે જાણું. શાલિભદ્રની બહિન
 વખાણુ; વેણી સ્વામીની સમારે સહી, તેણે અવસરે સાંભરયો
 ભાઈ. ૩૬ આંખે આસુડાં આંખ્યાં તે સાંસ, પડ્યાં વિષ્ણુટી
 પીઉની વાસે; ધન્ના દેખીને પુંડ તે ધીર, વછુટા કહો કેમ
 નીર. દીસે આજ તું ધણું દિલગીર, શાલિભદ્ર સરખો તાહરે
 છે વીર; વનિતા આઠમાં મુજને તું વહાલા. ચોફેર આંસુની
 ધારે કિમ ચાલી. ૩૭ વળતી બોલી તે મહેલી નીસાસો, તુમે
 સાંભળો એક તમાસો; આંખે શ્રેણિક તિહાથી નિરધારી, બં-
 ધવ તજે છે એકેકી નારી. ૩૮ બત્રીસ દહાડે બત્રીસે તજશે,
 પછી સાધુના પંથને ભજશે; લોચ કરશે તે સાંભરી વેણ,
 આંખે ભરાણી આંસુયે તેણ. ૪૦ ધન્ના બોલે તવ સાહસ
 ધીર, તાહરે શાલિભદ્ર એકજ વીર; તેણે ખરખરો એ નહીં

ખોટો, પણ તુજ બંધવ કાયર મોહોટો. ૪૧ ભૈરવ જાંપતો
 ખસતી શી ભરવી, લેવી દીક્ષા તો ઢીલ ન કરવી; એમ સુ-
 છીને અબળા તે જપે, સ્વામી કાયર તે વાણીયો કંપે. ૪૨
 પણ તુમે તો સુરા પુરા છો, પગ રખે હવે માંડોજી પાછો;
 કામની તજવાનો કહો છો જો ઠાઠ, એકવારે તો તજે ને આઠ.
 ૪૩ સ્વામી સંયમની વાત છે શોહેલી, દુષ્કર આદરતાં ખરી
 છે દોહેલી; શીખ દેવાને સહુ સજ્જ થાય, તુમને વંદુ જો
 ત્રીયા તજાય. ૪૪ ભારે ભાઇનું તાણી તે પાસું, હળવો પાડવા
 કીધું જો હાંસું; તો મેં આઠે ને મેલી ઉલાલી, વચન મ કહેશો
 કામની વાહાલી. ૪૫ પીઉજી હસતાં મેં એવું એ ભાખ્યું, તુમે
 હૈયામાં ગાંઠાને રાખ્યું; દિલ ખેંચીને છેહ ન દીજે, અબળા જાતિ-
 નો અંત ન લીજે. ૪૬ તરણી હસતાં શું તમે તે કહ્યું, પણ અમે
 તો સાચું સદ્યું; સાચી બહેન તું શાલિભદ્ર કેરી, ફેકટ વચન
 મ કહેશો હવે ફેરી, ૪૭ સંજમ લેવાને તે સજ્જન થઈ, ધન્ને
 શાલીભદ્ર બોલાવ્યો જઈ; ઉઠ આજસુ હું થયો આગે, મહા-
 વીર પાસે જઈ મહાવ્રત માગે. ૪૮ ધત્રો શાલિભદ્ર સંયમ-
 ધારી, થયા વિષયની વાસના વારી; ભદ્રાપુત્રને વોરાવી રળી-
 યાં; વહુયરને લઈને મંદિર વળિયાં. ૪૯ વીર સાથે તે દેશ
 વિદેશે, વિચરે વૈરાગી સાધુ સુવેષે; તપ કરીને દુર્બળ તને,
 ખાર વરષને અંતે તે બન્ને. ૫૦ આવ્યા રાજગ્રહી નયરી

ઉધાને, માસ ઉપવાસી વધતે વાને; આહારને કાજે વીર આ-
 દેશે, પહોતા ભદ્રાને તેહ નિવેશે. ૫૧ આંગણુ આઁવ્યા પણ
 ઝોળખ્યા નહીં, તતક્ષણુ પાછા વળીને ઉછાહીં; બીજીવારના
 પહોતા તે બારે, તોપણુ કણે ન ઝોળખ્યા નારે. પર પાછા
 વળીને વહે છે વાટે, મળી મહીયારી માથે લઈ તે માટે; દહીં
 વોહોરીને તેહને હાથે, મુનિવર વિમાસે તે મન સાથે. ૫૩ વ-
 ચન વીરનું અલિક ન થાય, જો આ જગતી ફેરી મંડાય;
 મહારી માતાને વાંઝણી જાણે, આજ મળે છે એહ ઉપાણે.
 ૫૪ જિનની પાસે જઈ પુછે તે જહવે, વીરે આગળથી જો-
 લાવ્યા તેહવે; સુણે શાલિભદ્ર સાધુ તમારી, માત પુરવની
 એહ મહીયારી. ૫૫ એવું સાંભળતાં આઁવ્યો વૈરાગ, અણુ-
 સણુ લેવાનો થયો તિહાં રાગ; ગિરિવૈભારે ગુરૂને આદેસે, લઈ
 અણુસણુ પાળે વિશેષે. ૫૬ આવી ભદ્રા તિહાં આંસુડાં ઝરતી,
 વિધવિધ ભાંતિના વિલાપ કરતી; સાથે લીધીછે વહુઅર સઘળી,
 દુઃખે ટળી છે તેહની ડગળી. ૫૭ શિલ્લા ઉપર દેખી સંથારો,
 નયણે વિષ્ણુટી નીરની ધારો; ભદ્રા ભાંખે છે પુત્ર હું ભુંડી,
 હૈયે સુને દુઃખની છું હુડી. ૫૮ સુત પેટનું પાપણીયે
 સહી, આંગણુ આઁવ્યો પણ ઝોળખ્યો નહીં; હાહા મુજને એ
 પડ્યો વરોસો, સારો અવતાર રહેસે એ સાંસો, ૫૯ હાહા
 હાથે મેં આહાર ન દીધો, આઁવ્યો અવસર અફળજ કીધો;

ભદ્રા પુત્રને એવું ત્યાં ભાષે, કાંઈ વીસાર્યાં અવગુણ પાષે.
 ૬૦ તુજ વિના તો સુના આવાસ, અમને થાય છે ઘડી છ
 માસ; હસી બોલે બે વચન વિચાર, અમને સહી તો થાએ
 કરાર. ૬૧ માતા જાણીને જુઓ બે સાહમું, પુત્ર તિહારે હું
 સંતોષ પામું; શાલિભદ્રને ધન્નો વારે છે; એતો આપણને પાપે
 ભરે છે. ૬૧ સાહમું બેશે તો અવતાર કરશે, પડશે કંદમાં
 પાછા બે કરશે; દિલશું માતાને દિલગીર દેખી, સાધુ ધનાની
 શિખ ઉવેખી. ૬૩ બેયુ સાલીભદ્રે આંખ ઉઘાડી, ત્યારે રખી-
 યાત થઇને માડી; અંશુક વડે તે આંસુડાં લોહોતી; વંદી
 વહુઅશું મંદિર પહોતી. ૬૪ ધન્નો પાધરો મુગતે ગયો, એક
 અવતારી શાલિભદ્ર થયો; પહોતો સવાર્ય સિદ્ધિ વિમાને, સે-
 વક સ્વામીપણું નથી જ થાને. ૬૫ સંવત સત્રરશે સિતેરા
 વરષે, માગશિર સુદિ તેરશે હરષે; ઉદયરત્ન કહે આદ્રજ માંહે
 એહ સલોકો ગાયો ઉચ્છાંહે,

ધતિશ્રી શાલિભદ્રનો સલોકો.

શ્રી વિમળ મેતાનો સલોકો.

સરસતિ સમરૂ બે કર બેડી, વંદુ વરકાંણો ગિરનાર
 ગોડી; જઈયે શેત્રુજ શંખેશ્વર કોડી, કવિતાને કુશળ કલ્યાણ

ઢાડી. ૧ મરૂધરમાંહે તો તિરથ ઝાઝાં, આપુ નવાહી ઢાટનો
રાજ; ગામ ગઢ ને ઉલ દરવાજા, ચોમુખ ચંપાને ઉપર
છજાં. ૨ અચળ આચારજી ધરમધોષ સુરિ, જત્રા કીધી પણ
જાણે અધુરી; દેહલ વિણ કુંગર દીધે નનુરી, ધ્યાને બેઠા ત્યાં
પદમાસન પુરી. ૩ સુપતમાં કહે ચક્રેસરી માતા, ઢીલ મ
કરને તિહાંકણે જતાં; પોરવાળ પાટણ વિમળ વિખ્યાતા, હોશે
છત્રપતિ સખલોજી દાતા. ૪ અણહિલપુર પાટણે આચારજી
આવે, શ્રાવક સોનાને કુલે વધાવે, ગુંહલી કરીને ગુણ ગીત
ગાવે, ગુરૂજી વિમળને વેગે બોલાવે. ૫ ન્હાનડીઆ બાળક
બીહંતો આયો, શ્રીપુજ્ય શ્રાવક આગે બોલાયો; જાણે શાદૂલ
સિંહણીયે જાયો, વળતો વિમળને વાતે લગાયો. ૬ ત્રીજું
તિરથ આપુ સુણાયે, જિનાલય વિના જત્રા કુણ જાયે; પોર-
વાડ પાંખે કેહને કહેવાય, બીજી ઈણ ઠામે દેવજ ન થાય. ૭
લખમી પામું તો પ્રાસાદ કરાવું. સોના રૂપાના ખિંખ ભરાવું
કાગળ મતાગલ લખીને લીધો, વળતો શ્રીપુજ્યે વિહાર કીધો.
૮ વિમળને પુછે કરજોડી માતા, આપણ ગુરૂજીને છે સુખ
ચાતા; સાધે મુઝકને લખી એમ લીધો, દેવજ કરાવા બોલ મેં
દીધો. ૯ મતુ કરી માતાને વિચારે, પૃથ્વિનો પતિ પરધાન
સારે, રહિયે તો રાજ વિમળને મારે, એમ જાણીને ગ-
ણીયા અગ્યારે, ૧૦ ભરયું ધર મુકી ભાઈ ઘેર જાય, મનુરી

કરતાં તો મનમાં શંકાય, પહેરે ઝાઢેને પેટ ભરાય. વિમળ
 મામા ઘેર મહોટો એમ થાય. ૧૧ તેણે સમે શેઠ પાટણનો
 જાણે, બેટી પરણાવી જોઈયે ઇણ ટાણે, પુછે પરગામ ઠામ ઠે-
 કાણો, એવો સુંદર વર કિહાંથી આણો. ૧૨ સખળા શહેરના
 શેઠની જાઈ, બત્રીશ લક્ષણી બુદ્ધિવંતિ બાઈ, સખળો વર જોઈ
 એ કરવા સગાઈ; પંડિતને પુછે પિતાનો ભાઈ. ૧૩ હાથની
 રેખા દેખી અનુસારે, એહનો વર બાંધે પાદશાહ બારે; એહ-
 વો વેઢાલો વાણીયા માંહી, કુણુ આણે હો બાર પાદસાહિ.
 ૧૪ વિમળ મામાને મળવા ગયો ચાલી, એ બાંધે પા-
 દશાહ પણુ આજ છે ખાલી; શેઠની બેટી છે સખળી વાલી,
 એ જોઈએ કન્યા વિમળને ચાલી. ૧૫ બાઈનો ભાઈ કાકાનો
 મામો, સાથે સગાઈ કરવાને સાહામો; વિમળને પોહોતા ચા-
 રેહી ભાયા, મા જાણે માહારે લહેણીયાત આયા. ૧૬ ખત
 મતાંગલ માહારોજી હોશે, વિમળ દેશેને દુધે પગ ધોશે; બેકર
 જોડીને બોળિયો જોશી, પાટણથી આવ્યા પુરણુ દોશી. ૧૭
 ખતપતરની વાત ન કાંઈ, વિમળ લાવો જુવાટાં વધાઈ; કાકા
 મામોને કન્યાનો ભાઈ, મેહેતોં આવ્યા છે કરવા સગાઈ, ૧૮
 કિમહીં કેતા કિમહી કહેવાય. મહારે પાને તો યુનો ન દેવાય
 પુણ્ય અંકુરો આગળ જણાય, અક્ષર અવળો તે સવળો ઇમ
 થાય. ૧૯ ખેતરવા વાડે વિમળની માતા, પ્રાહુણા ઢીલ ન

કરે તિહાં જતાં, મામા શું મળિયા પુછે સુખશાતા, વિમળને
હાથે શું ધડિયો વિધાતા. ૨૦ મામા સાદ કરે લાણેજ લાઘ,
આસો ઈણે ચવટે ઇંડું ચઢાઈ; સાથે શાળો તે શુકન વિચારે,
વિમળ બાંધશે પાદશાહ બારે. ૨૧ પગે લાગીને નાળિયેર દીધું,
રૂપેયો આપીને તિલકજ કીધું; સગાં જમાડીને બહુ જશ લી-
ધો, પાટણ સુધી પણ પહોંચાડયો સીધો. ૨૨ માતાને કહે
વિમળના મામા. પાટણના શેઠ આવ્યાતા સાહામા; તેતો મા-
હરા ધરમા ન સમાવો. માને બેટો બે જુદાં કમાવો. ૨૩
અળગો આશરો આંખ ભરાયે, વિમળ વાછરડુ ચારવા જાયે;
અંબાઈ માતા પ્રગટ થાય, વિમળને વર શરનો દેવાય.
૨૪ બિહું વહી ધડી પુઠે નિધાન પાયો, ધરે માતાને
પુછણ આયો; લહેર ગંભીર વડાઉ મારે, તેનો બેટો કિમ વા-
છરડાં ચારે. ૨૫ તાહરે માતાએ એક દ્રષ્ટાંત દીધું. લીલે લ-
ગ્નેશરી કુણ કામ કીધું; લખમી પાખે નર શોભા ન પામે,
આપણને અળગાં કીધાં હો મામે. ૨૬ વિમલે માતાને રૂપેયા
દીધા, વેહલને બળદ વેહેંચાતા લીધા; મામાશું મોહોટા જુ-
હાર કીધા, પાટણના ધર સમરાવે સીધાં. ૨૭ વિમલ કણહટ-
ડી બેટો કમાવે, રાહવણો તિહાં રમવાને આવે; નેજે માંડે ને
ચોટ ન થાય, રાજ રજપુતા ઉપર રીસાય. ૨૮ આમને ગ-
રાસે ન રાખું કણે, ખીચ ખાવે ને બેશી રહો ખુણે; આપ

ઉઠીઆ દાખી બળ ધુણે, રાજહી ચુકયો વિમળશિર ધુણે.
 ૨૯ શાહના ગુણતો સખળા જાણીયા, બાણ કબાણ આગે
 આણીયા, વિમલ કહે અમે વાણીયા, ઘેંસ છાસના બાંધ્યા
 પ્રાણીયા. ૩૦ ઉભે આકારે વલોણુ તાણે, મથણુ ધુમડે માથું
 ડોલાણે; તેહની ધડી માંહે જોહનો શર જાય, પ્રધાન પુરૂષ તે
 તેહનો કહેવાય. ૩૧ ચાકર તો તેણી ધડીયે ગુજરી આણે,
 સામસામી તે વલોણુ તાણે; વિમલ શર નાખે કબાણ સાહી,
 બાણ નિકળ્યો બેહુ ધડીમાંહી. ૩૨ ઠાકર પુછે કુણ કિહાંથી
 આયો. રાજરો સેવક લેહરરો જાયો, ભીમે ભાઇની પેરે બો-
 લાવ્યો. ૩૩ રજપુતે વિમલ વધાયો. ૩૪ રાજણે લેખણુ સ-
 રપાવ દીધો, વિમલને વડો પરધાન કીધો; શેહેરમાં શખલો સો
 ભાગ લીધો, અધિક આડંબરે વિવાહ કીધો. ૩૫ રાજ રણિયાત
 પરજ સહુ રાજ, વિમળ વધતા ગાલયા સહુ પાજ; નાણે
 કરિયાણે વહેલને વાજ, સાતશેં સાઠો સોનાની તાજ. ૩૬
 વિમલને વખતે દુસ્મન ન જાગે, જાઇ રાજને કાને તે લાગે;
 બાણુયે ટીપણીયે વાત વિચારી, વિમલ હોશેજી ત્રણ છત્ર-
 ધારી. ૩૭ કોણે ઊપાયે મેતો ન મરાય. એહના શર આગે
 આપણાં હરાય; તીરે તરવારે લોહની ધારે, એણે વાતે ન મરે
 બીજા વિચારે. ૩૮ દાતાણુ કરીને દરબારે આવે, મહારાજ
 વ્યાહી વાધણુ છોડાવે; વાધણુ જશેને તત્કાળ ખાસે, આપણું

રાજ નિષ્કંટક થાસે, ૩૮ દુશ્મને કહ્યો તે રાજયે કીધો, ભીમ
 ભડુકયો જ્યુ મદ પીધો; વિમળને હુકમ વાધણુનો દીધો;
 શાંહે સદ્ગુરુનો નામ તિહાં લીધો. ૩૯ ચઉદ પુરવનો સાર
 નવકાર, વિમલે તિહાં ગણિયો ત્રણ વાર; જનાવર ન કરે લ-
 ગાર, વાધણુને ઝાલી જાણે મંજર. ૪૦ કાને ઝાલીને રજપુતા
 માંહી. ઉભો રાજને આગળે જઈ; રાહવણો નાઠો વાધણુ
 છોડી, દુશ્મનને ખાવા વાધણુ દોડી. ૪૧ ભીમ ભાગ્યેત્યાં
 આપ ઉગારે, વિમલ વિર મેતો સધળાને મારે; તેણે ધડિયે
 સામી ધર્મ સંભારે, કુડા માણસને રોડે રેકારે. ૪૨ રાજની
 રીત પરધાન સારે, થોડાહિજ દિવસ છે હવે તારે; મળીને
 જો આવો મુઝને કોણુ મારે, પાધરવટ આવો દેખીયે કુણુ
 હારે. ૪૩ ચઢા ઉતરી સખલી થાય, વાધણુ વિમલના વૈરીને
 ખાય; મુછ મરડે મેતો રીશાય, હુંકારો દધ ધર સામે
 જાય. ૪૪ ચહુટા ચોપટનો રમણુ હારે, કહેતો જીતું મને
 કોઈ ન મારે; મોહે માગ્યા પાસા ઢળીયા પોખારે, સાઢા
 આઠને અઢી સંભારે. ૪૫ બતરીસી બાંધી શુકન લીધો, ધરે
 માતાશું મેતો ઈમ કીધો; આપણુને રાજયે ઉત્તર દીધો, પાટ-
 લુમાં ન ઘટે પાણી હવે પીધો. ૪૬ આજ ગયો હું દરબાર
 માંહે, રાજ કહે વિમલ વાધણુ સાહે; નવકાર સમરી કાનડે
 ઝાલી, લઈ જઈ રાજ આગળ મેલી. ૪૭ રાવણા માહે તે

રંગદોલ ધાલે, બીજે બાધડી વાધણુ કુણુ ઝલે; હું તો એમજ
 મેલીને આયો. આપણુ ઉપર રાજ રીશાયો. ૪૮ માતા વિ-
 મલને ખોળે બેસાડે, ઉવારણાં લઈ લુણુ ઉતારે; સદેકે જઈરે
 બેટા હું તારે, કુશળે ભલે આયો ધર મહારે. ૪૯ વિમલ વે-
 દાલો લટકાળો લાડો, કેહર કેશરીયો ધાહરનો ધાડો; ચાકર
 તેડોને પાટણુ છાંડો. દેખું કુણુ આવે આપણુનેઆડો. ૫૦ તિણુ
 ધડી ગાડલે ભાર ધસાવે, સાતસેં સોનાની શાંઠો ચલાવે; પાં-
 ચસેં ચાકર બગતરિયા સાથે, મેતો પણુ બેઠો ઐરાવણુ હાથી
 ૫૧ ચાલ્યો છત્રપતિ બજરમાંહે, પાયે લાગીને એમ કહ્યો
 શાહે; એવો પરધાન પાટણુથી જાયે, ભીમનું લલુ કદીય ન
 યાય. પર બેટાની કીર્તિ સાંભળી માતા, પામ્યાં પરમ સુખ
 સંતોષ શાતા; અણહલીયું મૂકયું ટળી અશાતા, ચોખ્ખા શુકન
 થયા છોડીને જતાં. ૫૩ ગાયો ગાંડુંને ઘોડને હાથી, કન્યા
 કુંવારી સાત આઠ સાથી; ડાહવો રૂપડિયો બોલે બાંહે પૂરી,
 મૃગ માલાતો ઉગમતે શુરિ. ૫૪ શુકન બાંધિને આગે પગ
 દીધો, ભીમની સીમે પાણી ન પીધો; ત્રીજ દિને ગઢ તારંગો
 લીધો, હડોલ પોસીને પોતાનો કીધો. ૫૫ ઈદરિયો આપ આ-
 વીને મળિયો, વધારી દીધો દાંતે પાતળીયો, વશુના ગઢવાળો બ-
 ળિયો બળ ભળિયો, કીરાડ કરડો ને દાહાડો પણુ બળિયો.
 ૫૬ બીજ નગરમાં વાત સંભળાણી, પાવાગઢને પંથે રોકાણો

પાણી; વિમલનો વધતો પરતાપ જાણી, આછા ઉંખરાવ મ-
ળિયા સૌ આણી. ૫૭ આદર દેધને વિમલ વેઢાલો, વારે વિ-
સલદે ભુપત ભીન માલો; ડાહો ડુંગરશી કાઢાનડદેવાળો, એટલા
શું મળિયો અજ પેરવાળો. ૫૮ સોરઠ ગુજરાત દખણની ભુમિ,
માળવ મરહક પુરવિયા રૂમી; એટલાતો વાટે આવીને ભળિયા,
પછી ખીજાહી રાજન મલિયા. ૫૯ પાટણ છોડીને હુઆ પ્ર-
સિદ્ધા, સાતશેં ગામ ગઢીઆરા લીધા, મોહોટા મહીપતિ આ-
કર ડીધા, ડેરા ચંદ્રાવે આવીને દીધા. ૬૦ પોળ ભાંગીને પ-
રાકમ ડીધો, ભલી ભુમિયે વનવાસ લીધો; વિમલ વસહીનો
મુહુર્ત ડીધો, નેજ રોપીને નિશાણુ દીધો. ૬૧ ચોધરી ચોવ-
ટીયા પ્રોહિત પટવારી, વિમલને મળિયા સાંઠા લે ભારી;
ગામ ગઢને ધરતી તમારી, સાહેબને હાથે શરમ અમારી. ૬૨
સામા આવ્યા તેને સરપાવ દીધા, નગરના લોક નીહાલ ડીધા;
સહુકો આપણા પાદરમાં આવે, ચોગણું રૂપ ચઢિયો ચદરાવે.
૬૩ ધર ગઢ કોટ સખળા કરાવે, ઘણા ગરાશિયા મળવાને
આવે; જલમ જોરાવર વાણિયો વાધે, ચાકર રાખેને દેશ પણ
સાધે. ૬૪ મેતાને મુજરે મહીપતિ આવે, સાહ સરપાવ સ-
ખરી પહેરાવે; ઘોડા હાથીને ગઢ ગામ દીધા, રાજથી સધળા
રળિયાત ડીધા. ૬૫ વિમલ મનમાંહે વાત વિચારે, સખળ છ-
ત્રપતિ ચાકર મહારે; કડ સજાઈ કટક સારે, એકવાર ખાંધુ.

પાદશાહ ખારે. ૬૬ તંબુ તાળીને તૈયાર કીધા, શુરવીર તે
 સંધાતે લીધા; કેતલ કટીને ચાકર બગતરિયા. વાંકા વેઢાલા
 પુરા પાખરીયા. ૬૭ નાલ નેજને નીશાણુ વાજે, હાથીને હલકે
 હાલે મહારાજે; ઘોડાની ગિરદે આકાશ છાયો, વાણીયા રૂપે
 વસુદેવ આયો. ૬૮ દરીયો થર હરીયો ધરતી ધ્રુજવે; બણે
 છોટો શો ચકવર્તિ આવે; પોતે પાલખી પાદશાહ લાવે, કટકો
 નાં કામ ચાકર ચલાવે. ૬૯ એમ કરતાં સિંધુદેશમાં આયો,
 પેહેલો નગરઠકો દલાવ્યો; પડ્યો પિંડીઆ ઉપર બઈ,
 બાપડો ઘાલ્યો બંદીખાનામાંહી. ૭૦ ઉણ દાહાડે અધિકા
 આરંભ કીધો, ઝાઝા જીવને બણી દુઃખ દીધો; પહેલો પિંડી-
 આ પિંજર ઘાલે, પછી બીજને બંધન ચાલે. ૭૧ આણુ વર-
 તાવી આગે પગ દીધો, કેટલેએક દાહાડે કાચુલ લીધો; મેતે મુલ
 તાન પોતાનો કીધો, કટકે અટકનો બઈ જળ પીધો. ૭૨ લાહોર
 પુરસાણુ ખંધાર ખંગાલો, બલક બખારો પઠાણુવાળો; તારા
 તંબોલને ઇશણુ પુરવાળો, સુરચંદ સુધી ચઢીઆ વેઢાળો.
 ૭૩ આગે તો સાહામો સમુદ્ર આયો, જમણે પાસે તો જોર
 ચલાયો; દેશ સઘળા શરણુ કીધા, ખારે પાદશાહ બાંધીને લીધા. ૭૪
 ગામને ગઢે થાણાં ખેસારે, બળીયો પાદશાહ બાંધે તે ખારે, વાટે
 વેઢાલા ભાણેજ શાળો, વાડોવાગીયો ઈડરવાળો. ૭૫ ચારેહીસરખા
 છત્ર ધરાવે, પણ શાહ વડો વિમળ કહાવે; દેશ જીતીને દાન

વળયો, બારે પાદશાહ બાંધીને લાયો. ૭૬ ભીમને વસવા
 પાટણ દીધો, ચંદરાવે આવીને સામેયો કીધો; રંગ રળીયાને
 તોરણ તરીયાં, માતાને મેતો મન સુધે મળીયા. ૭૭ હરખ
 તો હેજ હૈયડે ન માવે, ઉગીને ઉગ્યો સાહેબ ચંદરાવે; રા-
 ન્ય પાળેને દુશમન ટાળે, બાળપણે દીધા બોલ સંભારે. ૭૮
 ગુરૂથે કહ્યું તો પ્રાસાદ કરાવે, ઉણ રાતે દહી અંબાવ આવે;
 બેટા દીયું ઠે દેવલ કરાવી, મહારે તો જોઈએ પ્રતિમા ભરાવી
 ૭૯ ખાટલા હેઠે ત્રણેહી ખાણ, સોનું રૂપુંને આરસપહાણ;
 ધુંધુઆ માંડી ધાતુ કરાવે, આરસ આપુ ઉપર ચઢાવે. ૮૦
 એતો ગઢ ગાઢો ગાડાં ન ચઢાય, રૂપા બરોબર પાખાણ થાય;
 સાંભળીને શાહ જોવાને જાય, સાથે આવું કહે રાણી રીશાય.
 ૮૧ ભાણેજ કહે મનાવી હાલો, હવડાં કાંઈ દેખાડો ડુંગર
 ઠાલો, દેવળ થાય તેડું વહુ સાસુ, આજ કાંઈ ફેકટ ફેરો ઘો
 ફાંસું. ૮૨ નણદલો આવી મામીને પાળે, હવણાં કાંઈ ભટકો
 ભાખર ઠાલે; ઠમકે કહેશે વિમલ વહાલો, દેઉલ થાયેને ગુરૂ
 લઈ હાલો. ૮૩ મામી તો માંડે ઝગડો ઇમ ઝાઝો, સાથે હું
 આવું તારે તું લાજે; સમજ્યા સમજ્યા હવે વાત સહુ જાણી,
 બીજી પરણીને થાપો પટરાણી. ૮૪ આપ અહંકારી છત્ર
 ધરાવી, હટ વાણીયાની બેટી ઘેર અણાવી; મોઢે ન કહ્યો પણ
 મનમાંહે જાણી, સાતઆઠ બેટી સખલાની આણી. ૮૫ ભાણેજ

કહે મામાને ભાઈ, જમે નહી રાણી સખલી રીસાઈ; ઝવાહીર
જડાવની પાલખી દીધી. શાહે રોઠાણી સંઘાતે લીધી. ૮૬
બંદીખાને જે બાદશાહની બીબી, પગે બેડીને હાથમાં બેડી,
વિમલને આવી અંગુડા દેખાડે; શાહ એહવા અજમેર
પાડે. ૮૭ હુકમ હુઝોં દીઝો બંદીખાના છોડી, બાદશા-
હ પેરાવે બહુ સારી સાડી; ગઢ ગામ ગરાસ થોડાસા દીધા,
શાહે છત્રપતિ ચાકર ડીધા. ૮૮ ઇંમ કરતાં આપુ ઉપર બય,
ખાગે ગઢ દેખી ખુશીયાલ થાય, ડુંગર સાતપુડો સખળો દે-
ખે, એ આગળ બીજા ભાખર શે લેખે. ૮૯ કહે કોટનો રાજા
દેખાડો, અનમી આખે અણી સીરોહીવાળો; પુરે પાખરી-
ઓ પહાડ કાળો, ચાંપલે ભીનો છેલ છોગાળો. ૯૦ પાનનું
બીડું પાએ મેલીજ, પુરે નાણો તો પલ્લે ધાલી જે, દુઆ
માગીને દેહલ ડીજ, એ ગઢ અહીં આજ અજરામર ડીજ.
૯૧ વિમલ વેઢલો સખલ હુઝો, દાણ દેઈ માગે દેહરાનો
દુઝો; શાહે આગળ વાત વિચારી, દેહરાની ભીડ સીરોહી
સારી. ૯૨ પાંચસેં ઘોડાને પંચોતેર હાથી, બે સઢો ભરી
સોનાની સાથી; ભેટ લઈને ભાણેજે આયો, રૂડે સુઠામે પાયો
રોપાયો. ૯૩ આપ અશવાર હોઈ જોવાને જાય, જિમણે કાને
જનાવર ગાય; એણે ઠામે આજ રંગ રોપાય, કામને નામે
અજરામર થાય. ૯૪ રેવત રાખે જલ્દીને વાગે, હાથ બેડીને

હુકમ માગે; સમી ધરતીને સાલ નહી આગે, દેલવાડે દેવળ
કરવાને માગે. ૯૫ ગવરીપુત્રનો આદેશ લીધો, નવમણુ નૈવે-
ધનો ખવરાવ્યો સીધો, સાહે હાથશું કુંકમ દીધો, રંગ રો-
પીને મહુરત ડીધો. ૯૬ દેવ નમીયોને દેવળ થાય, લાખો
ગમે તિહાં લોક કમાય; વિમલ વિશેષે જોવાને જાય, ગજ રથ
દેખીને ગરવે ભરાય. ૯૭ શાહે શિલાટ વધારયજોરે, માંખણ
ની પેરે પાખાણુ ઢોરે; સોના રૂપાના સરપાવ દીધા, આયુ
ઉપરે તો એ કામ ડીધાં. ૯૮ થાંભો કુંભીને જરૂખાં બળી,
તિન તોરણને ઉપર અટાળી; પોળ પતાકા ચોટી ચોસાલી,
નાહની પુતળી નાટારંભવાળી. ૯૯ પરિકર પંચાસણ
ગભારે ઝોરે, મુળ મંડપે જલમજોરે; નરવર ગજરથને
ડીચર ઢોરે, મનમાં મનોરથ એલીપરે પુરે. ૧૦૦ કામ કાડી
ગમે કટણું વખાણું, સલોકામાંહે સખંધ કયો આણું, વિમલે
વિશેષે ખરચ્યું જ નાણું, ત્રીજુહી તીરથ થયું છે ઠેકાણું.
૧૦૧ દેવળ નિપને પ્રતિમા ભરાવી, પ્રતિષ્ઠા પુજ્યને હાથે
કરાવી, ઇંડુ ચડાવી ઉજમણો ડીધો, વિમલે લખમીનો લાહો
એમ લીધો. ૧૦૨ ભાણેજને ગઠ આયુ ભળાવે, આપ ચઢીને
ચંદરાવે આવે, તિહાંપણુ દેવળ નવો નિપાવે, નેમનાથનું ખિં-
બભરાવે. ૧૦૩ અંબાજીનાં તો પ્રસાદ ડીધાં, બીજને બળી
બાકુળ દીધાં; મનના મનોરથ સધળા અહીં સીધા, બારે બા-

દશાહ બીરૂદ લીધાં. ૧૦૪ પાટણ છોડીને ચંદરાવે આવે,
 ખાણ પામીને છત્ર ધરાવે; પાદશાહ બાંધીને ડંડ ભરાવ્યો;
 આબુ ઉપરે દેવળ કરાવ્યો. ૧૦૫ પોરવાડ પ્રાક્રમી પંચમે
 આરે, નાણું ખરચે ને નાત વધારે; પંચાયણ સિંહે બાંધ્યા
 પાદશાહ ખારે, એક સુપુત્ર આખો કુળ તાર, ૧૦૬ કહેશે
 વાણીયો કાઈ વખાણો, ખાણ પામીને ખરચીયો નાણો; એ-
 હવો કુણ હુઆ રાવને રાણો, ત્રીજો તીરથ કર કરે ઠેકાણો.
 ૧૦૭ કોઈ કહેશે કવિતાએ કાચો, શુરવીરને સખળ સાચા.
 વિમલ વેઠીયો તન કહ્યો આછો, કટકીને કામે ન ભાગે પાછો.
 ૧૦૮ ચઢીયો ટળીઆને સંગ્રામ કીધો, બીજો શાસ્ત્રે સખંધ
 પ્રસિદ્ધો, જુઝની વાત જતી ન વખાણો, સંબંધ સંક્ષેપે થો-
 ડોસો આણે. ૧૦૯ એક સુપુત્ર લેહેરનો જયો, વિમલ શાસ્ત્ર-
 માં એક વંચાયો; મનના મનોરથ સધળા તે સિદ્ધા, ખાર
 પાચ્છ ધનાં બિરૂદ તો લીધાં. ૧૧૦ બીજું વરદાન ખાણ
 વિધાનું, આપ્યું અંબાયે સત્તર ધાનું; પાંચ ગાઉલગે વેહેજે
 તુંમારે, વાધણ મારીને પરતાપ સારે. ૧૧૧ દશ અઠયાશી
 સમય દીપાયો, વિમલે આબુનો તિરથ ઉપાયો, કીધી થાપના
 ધર્મધોષશુરે, આવે સંધ તિહાં બહુ બળ પુરે, ૧૧૨ આપે
 વનરાઈ ભાર અદાર, આંખા ચાંપાનો ન લહુ પાર; આબુ ન
 દીઠો તેહનો અવતાર, નિઃકુળ જાણજો તે નિરધાર. ૧૧૩ ગ-

જપતિ ઘોડાશું વિમલશાહ ઘોડે, આપે અદ્ભુત રૂપ સજોડે;
 દુલ કેતકી આયુગઢ માંહે, પરિમલ દુરેને સીરોહી જય. ૧૧૪
 ભુત નંદને મુનિગણ ઇંદુ, જ્યેષ્ઠ શુદ્ધિ આઠમ વાર દિણંદ;
 દુંડો સલોડો એહ રચાયો, ખેડ હરીયાલે કળશ ચઢાયો. ૧૧૫
 હીર રત્નસુરિ વંદી ગણધાર, ઉત્તમ એ મેં કીધો ગુણ ધાર;
 એકવાર તો આયુગઢ જોજો, હિંમત રાખીને સમકેતિ હોજો,
 ૧૧૬ ભાવ ધરિને એહ જ ભણુશે, લખશે ગણુશેને સભામાં
 ગણુશે, વાયક ઉદયની એહવી વાણી, શુદ્ધિ સદ્ હજો શુભ
 રૂળ જાણી. ૧૧૭ ઇતિશ્રી વિમલમેતાનો સલોડો.

શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથનો સલોડો.

માત ભુવનેશ્વરી ભુવનમાં સાચી, જહની જગતમાં
 ધીરતી જચી; દેવી પદમાવતી ધરણેંદ્ર રાણી, આપો શુભ
 મતિ સેવક જાણી. ૧ પાસ શંખેશ્વર કેરો સલોડો, મન ધરી-
 ને સાંભળજો લોડો, દેશ વઢીયાર માંહે જ કટો, કળિકાળ
 માંહે જલમ પ્રગટયો. ૧ જરાસંધને જઘવ વઢીયા, બાંધી
 મોરચા દળ બેહુ લડિયા; પડે સુભટને કાળુ મરડાય, કાયર
 કેતાં તિહાં નાશીને જય. ૩ રાગ સિંધુએ સરણાઈ વાગે, સુ-
 છી સુભટને સુરાતન જાગે; થાયે જુદ્ધને કોઈ ન થાકે, ત્યારે
 જરાસંધ છળ એક તાકે. ૪ છપત્ર કુલ કોડી જઘવ કહીએ,

એક એકથી ચઢીયાતા લહીયે; પ્રાણુ આપે પણ પાછા ન
 ભાગે, એક મારે તો એકવીશ જાગે. ૫ વઢતાં એહનો અંત
 ન આવે, કડું કપટ તો રામત કાવે, એમ ચિંતિને મહેલી
 તિહાં જરા, ઢલિયું જઢવનું સૈન્ય તિહાં ધરા. ૬ જરા લાગી
 ને જઢવ તિહાં ઢળિયા, નેમ કૃષ્ણને બલભદ્ર બળિયા, ત્રણ
 પુરૂષને જરા ન લાગી, કહે નેમને કૃષ્ણ પાય લાગી. ૭ એહ-
 વો કોઈક કરો ઉપાય, જણે જરા તે નાસીને જાય; કહે કૃષ્ણ-
 ને નેમકુંભાર, કરો અક્રમ તપ ચોવિહાર. ૮ પહેલાં ધરણેંદ્ર
 તમે ઉપાસો, તેહને દેરાસરે દેવ છે પાસો; તેહ આરાધો આ-
 પશે બિંબ, સરશે આપણું કામ અવિલાંબ. ૯ મુખથી મોટો
 બોલ ન ભાણું, ત્રણ દિવસ લગે સૈન્ય હું રાણું; જિનવર
 ભકિતનો પ્રભાવ ભારી, થશે સઘળી વિધ મંગળકારી. ૧૦
 ઇંદ્રે સારથિ માતુલિ નામે, મહેલ્યો જિનવરની ભકિતને કા-
 મે; આસન માંડીને દેવ મોરારી, અર્ઘ્ય કરીને બેઠા તિણે
 ઠારી. ૧૧ ત્રુઠો ધરણેંદ્ર આપે શ્રી પાસ, હરખ્યા શ્રીપતિ અ-
 તિ ઉલ્હાસ; નમણુ કરીને છાંટે તેણીવાર, ઉઠયું સૈન્યને થયો
 જયકાર. ૧૨ દેખી જઢવનો જલમ જોરો, જરાસંધનો વૃટયો
 તિહાં તોરો; ત્યારે લેઈને ચક્ર તે મેલ્યું, વઢે કૃષ્ણને આવી
 તે પહેલું. ૧૩ પછી કૃષ્ણના હાથમાં બેહું, જરાસંધને સાલ-
 તો પેહું; કૃષ્ણે ચક્ર તે મેલ્યું તિહાં ફેરી, જરાસંધને નાખ્યો

તે વેરી. ૧૪ શીશ છેડયું ને ધરણી તે ઢળીઓ, જયજય
 શબ્દ તે સઘળે ઉછળિઓ, દેવ દુંદભી આકાશે વાળે, ઉપર
 કુલની વૃષ્ટિ ખિરાળે. ૧૫ તુમે વાસુદેવ ત્રણ ખંડ લોકતા,
 કીધા ધર્મના મારગ મુક્તા, નયર સંખેશ્વર વાસ્યું ઉમંગે,
 થાપી પાસની પ્રતિમા શ્રી રંગે. ૧૬ શત્રુ જીતીને સોરઠ દેશ,
 દ્રારિકા નગરીમાં કૃષ્ણ નરેશ, પાળે રાજ્યને ટાળે અન્યાય,
 ક્ષાયક સમકિત ધારી કહેવાય. ૧૭ પાસ સંખેશ્વર પ્રગટ
 મલ્લ, અવનિમાંહે તું એક અવલ્લ, નામ તાહડં જે મન-
 માંહે ધારે, તેહના સંકટ દુર નિવારે. ૧૮ દેશી પરદેશી સંઘ
 જે આવે, પુજા કરીને ભાવના ભાવે, સોના રૂપાની આંગી
 રચાવે, નૃત્ય કરીને કેસર ચઢાવે. ૧૯ એક મને જે તુમને
 આરાધે, મનના મનોરથ સઘળા તે સાધે, તહારા જગતમાં
 અવદાત મહોટા, ખરો તુંહીજ ખીજ સહુ ખોટા, ૨૦ પ્રતિ-
 મા સુંદરશાહે પુરાણી, ચંદ્ર પ્રભુને વારે ભરાણી, ધણે સુર-
 નરે પુજ્યા તુજ પાય, તેહને મુગતિનાં દીધાં પસાય. ૨૧
 આગણુસાઠને ઉપર શત વરસે, વૈશાખ વદિ છઠને દિવસે,
 એહ સલોઢા હરખે મેં ગાયો, સુખ પાયોને ને દુરગતિ પલા-
 યો. ૨૨ નિત્ય નિત્ય નવત્રી મંગળ માળા, દિનદિન દીજે દો-
 લત રસાળા; ઉદયરત્ન કહે પાસ પસાયે, કોડી કલ્યાણ સન-
 મુખ થાય. ૨૩ ઇતિ.

શ્રી નેમનાથ સ્વામીનો સલોઢો.

સિદ્ધિ યુદ્ધિ દાતા બ્રહ્માની બેટી, બાળકુંઆરી વિ-
 ઘાની પેટી; હંસવાહની જગમાં વિખ્યાતા, અક્ષર આપોને
 સરસતી માતા. ૧ નેમજી ઢેરો ઢેસું સલોઢો, એક મનથી
 સાંભળજો લોઢો; જંબુદ્વીપના ભરતમાં જાણું, નગર સૌરીપુર
 સ્વર્ગ સમાણું. ૨ ચઉટા ચોરાશી બારે દરવાજા, રાજ્ય કરે
 તિહાં યદુવંશી રાજા; સમુદ્રવિજયધર શિવાદેવી રાણી, શીયળે
 સીતા ને રૂપે ઇંદ્રાણી. ૩ તેહ તણી જે કુખે અવતરીયા, સ-
 હસ અઠોત્તર લક્ષણે ભરીયા; ખારો ખોટો ને મીઠો જે આ-
 હાર, ગર્ભને હેતે કીધો પરિહાર. ૪ ઘોર ઘટાએ જલધર ગાજે,
 સજલ લીલાંખર પુહવી બિરાજે; વાદળ દળમાંહે વીજ ઝંબુકે,
 ક્ષણ ક્ષણ અંતર મેહ ટંબુકે. ૫ પુરણ નદીયે આવ્યાં છે પુર,
 પુરણ પુહવી પસરયો અંકુર; ઋતુ મનોહર દાદુર ડહુકે, ભ-
 રયાં સરોવર લેહેરે તે લહકે. ૬ છખી હરિયાંની અજબ છ-
 ખીલી, નીલે આભરણે ધરતી રંગીલી; રાગ મદહારની ઋતુ
 ભરેલી, અનુ આળી પાંચમ શ્રાવણ ઢેરી ૭ પુરણ પસરયો
 પાવ સકળ, પુરણ પુહવી પસરયો સુગાળ; મધ્યરાતને પુરણ
 માશે, નેમજી જનમ્યા રાજ આવાસે. ૮ ચોસઠ ઇંદ્રિને છપન્ન

કુમારી, ઓઝવ કરીને ગયા નિજ ઠારી; થયો પ્રભાત રાત
 વિહાઈ, દાસીએ જઈને દીધી વધાઈ. ૯ દુર તે કીધું દાસી
 આચરણ, અનેક આખ્યાં વસ આભરણ; શોવન થાળની માં-
 હે રૂપેયા, સવાલાખ તે આખ્યા સોનૈયા. ૧૦ અતિ આનંદ
 પામ્યો નરેશ. રાજસભામાં કીધો પ્રવેશ; પુત્ર જનમ્યાની નો-
 ખત વાળ, નાદે તે રથું અંખર ગાળ. ૧૧ બત્રીશબદ્ધ તિ-
 હાં નાટિક થાય, ઘેર ઘેર કુંકુમ હાથા દેવાય; દાન યાયકને
 દીધાં અછેહ, જાણે કે વુઠા ઉત્તર મેહ. ૧૨ તોરણ બાંધ્યાં ધર
 ધર ખાર, ધર ધર ગાયે મંગલાર ચાર; ખારદિવસ લગે ઓઝ-
 વ કીધો, લક્ષ્મી તણો ત્યાં લાહોજ લીધો. ૧૩ અરથ ગરથ
 ના ખરચ્યાં ભંડાર, નામ તે કબ્યું નેમ કુમાર; દિનદિન વાધે
 ચંદ્ર વદિતો, કેડને લાંક કેશરી છત્યો. ૧૪ ત્રિવલી દેખીને
 ત્રિભુવન મોહે. ગંગા જમુનાને સરસતિ સોહે; નાસા નિરૂપમ
 દીપશિ ખાશી, નયણ પંકજ પત્ર પ્રકાશી. ૧૫ મુહથી બોલે
 અમીરસ વાણી, મનમાંહે હરખે શિવાદેવી રાણી; ખાળ લી-
 લામાં બુદ્ધિ ભંડાર, દેખીને મોહે સુરનર નાર. ૧૬ એકદિન
 નેમજી બજારમાંહે, નગરીના ખ્યાલ જુવે ઉચ્છાંહે; કૃષ્ણદણી
 જિહાં આયુદ્ધશાળા, તિહાં કણે પોહોતા દીન દયાળા. ૧૭
 શંખ ચક્રને ધનુષ ઉદાર, કેદંડ તાણી ને કીધો ટંકાર; વળત્ર
 સેવક ઇણીપેરે બોલે, ગોવિંદવિના એ ચક્ર ન ડોલે. ૧૮ ટચી

આંગુલિયે ચક્ર ઉપાડ્યું, ચાક તાણી પરેં ભલું ભમાડ્યું;
 અર્ચક ઉભા ઈણીપરે ભાંખે, શંખ ન વાજે કૃષ્ણજી પાંખે.
 ૧૯ હળવેશું લઇ શંખ બજાવે, સાતે પાતાળે સરગે સુણાવે,
 શેષ સળસળિયા ધરા તિહાં ધમકી, જરૂંખે બેઠી કામની ઝ-
 બકી. ૨૦ હબક લાગીને હાર તિહાં તુટયા, કંચુક તણા બંધ
 વિછુટયા; સમુદ્ર જળહળીયા ચઢિયા કલ્લોલે, કાયર કંપેને
 ડુંગરા ડોલે. ૨૧ હાથી હબકયા ને જબકયા ઝુંજર, તેજી
 ત્રાઠા ને ડરયા દિગપાલ; પવન થંભ્યો ને ધરતી ધેરાઇ, કૃષ્ણ-
 જી કહે સુણો બળભદ્ર ભાઈ. ૨૨ કોઈક નવો તે વેરી અવત-
 રીયો; મહોટો બળવંત મચ્છર ભરિયો; નાદે અનહદ અંબર
 ગાજે, એહવો શંખ તે કોણે ન વાજે. ૨૩ ત્રિભુવન માંહે તો
 કોઈ ન સુજે, ચક્રી ખારે ને ઈંદ્ર અડુજે; જહુનાયને થઈ તે
 બાણ, વાત સુણીને થયા હેરાણ. ૨૪ ધ્રુજે ભુવર ચિંતે મન-
 માંય, રાજકાજ તે મેલ્યા કહેવાય; સુગુણ સોભાગી સાહસિક
 શુરો, એકે વાતે એ નહી અધુરો. ૨૫ મુઝથી બળીયો એ મ-
 હા બળધારી, મહોટો સાસે તે પડ્યો મોરારી; વળી વળી મ-
 નમાં ચિંતે વનમાળી, રાજ્ય અમારું લેશે ઉલાળી. ૨૬ ઈણે
 અવસરે નેમ કુમાર, મલપતા આળ્યા સભા મોઝાર; આઘા
 આવોજી આદર દીધો, સભા સહુ કોઇ પરણામ કીધો. ૨૭
 થાણી પશારી શારંગપાણી, મહથી બોલ્યા તે એહવી વાણી;

આજ પરખીયે બળ તુમારો, નેમ નમાવો હાથ અમારો. ૨૮
 કાચી કાંબ જિમ કણુયર ફેરી, કમળતણીપરે વાળ્યો કર
 ફેરી; નેમજી રહ્યા બાંહ પસારી, જાણે હી ડોળે હીંચે ગિરધા-
 રી. ૨૯ વિઠલ મનમાં જીએ વિચારી, એહ કુંવારો બાળ બ્રહ્મ-
 ચારી; ઇમ ચિંતીને નારી હકારી, છાંટે નેમને બાંહે પસારી.
 ૩૦ ભરી ખંડોખલી કેશર કુંકુમે; ગોપી દીયરશું રમત રમે;
 સત્યભામાને રૂકમણી રાણી, કહે નેમને એહવી તે વાણી. ૩૧
 પરણો રાજુલ રૂપે રઢીઆલી, નારી વિના તે નર કહીયે હા-
 લી; નારીનો રસ તે મોહોટો સંસાર, નારી તેઅછે નરનો આ-
 ધાર. ૩૨ પુરૂષની પાસે જો ન હોય નારી, વસ્તુ ન ધીરે કોઇ
 વ્યાપારી; નારી તેઅછે રતનની ખાણ, ધરણીવડે તે ધરનું
 મંડાણ. ૩૩ મુસકીશું બોલે ગોવિંદ રાણી, બત્રીસ સહસ્સમાં
 વડી જોડાણી, પાયે પડવું તે દોહેલું જાણી, તે માટે તમે નહાની
 દેરાણી ૩૪ જોહશું અપુરવ પ્રિત બંધાણી, આજ તે હવે કેમ
 રહીયે તાણી; ફરી ઉત્તર નેમે ન દીધો, માન્યો માન્યોજી સહુ
 કાણે કીધો. ૩૫ બોલ બોલ્યાને કીધી સગાઈ, લીધાં લગનને
 કરી સજાઈ, છપન્ન કુલકોટી જાદવ મળીયા, તુરને નાદે સમુદ્ર
 જલહળીયા; ચઢી જાનને વાજીંત્ર વાજે, જાણે અષાઢો જળધર
 ગાજે; જીગતે કરીને જાદવ ચઢીયા, પ્રથમ ધાવતો નગારે પડી-
 યા. ૩૬ મયગલ માતાને પરવતકાલા, લાખ બેંતાલીસબલ

સુંઢાલા, છોકે છકયાને મહે જરંતા, મુકે સારસી ચાલે મલપં-
 તા. ૩૮ લાખ બેંતાલીસ તેજ પાખરીયા, ઉપર અસવાર સો-
 હે કેસરિયા, અચિછ કચિછને પંચ કલ્યાણા, પુઠે પોઢાને પુરૂષ
 સમાણા. ૩૯ સમગતે ચાલે ને ચક્ર રહંતા, ચંચલ ચપલ ને
 ચરણે નાયંતા; સાજ સોનેરી સોહે કેકાણ, લાખ બેંતાળીશ
 વાજે નિશાણ. ૪૦ લાખ બેંતાલીશ રથ જોતરીયા, ડોડી અડ-
 તાલીશ પાલા પરવરિયા; નેજ પચરંગી પંચકોડ જાણું, અ-
 ઢીલાખ તે દીવીધર વખાણું. ૪૧ સોહે રાજેંદ્ર સોળ હજર,
 એકશે એંશી વળી સાથે લુહાર, સાથે સેજ વાલા પચલાખ
 વાડ, માંહે સુંદરી બેઠી દીદાડ. ૪૨ સેઠ સેનાપતિ સાથે પર-
 ધાન, ભલી ભાતથું ચાલી હવે જન; ખંડુકની ધુમે સુર છિ-
 પાયો. રજ ડંબરે અંબર છાયો. ૪૩ ધવળ મંગળ ગાએ
 જનરણી, જાણે સરસતીની વીણા રણજણી; વાગે કેશરીયે
 વરઘોડે ચઢિયા, કાને કુંડલ હીરે તે જડિયા. ૪૪ છત્ર ચામર
 મુકુટ બિરાજે, રૂપ દેખીને રતીપતી લાજે; જન લેઈને જદવ
 સધાવ્યા, ઉચસેનને તોરણે આવ્યા. ૪૫ દેખી રાજુલ મનમાં
 ઉલ્લાશે, ચંદર દેખી જમ સમુદ્ર ઉંધસે; ઘણા દિવસની રાજુ-
 લ તરસી. સજ શણગાર જુએ આરસી. ૪૬ અંજન અં-
 જત આંખે આણીઆલી, વેણી સરલીને સાંપણ કાલી; શીશ
 કુલને સેંથે સિંદુર, મયણ રાજનું પસરયું છે પુર. ૪૭ ગાલે

ગોરીને ઝાલ ઝખુકે, મદલર માતીને નજર ન ચુકે, નાસા
 નિર્મલ અધર પરવાલી, કંઠે થોડીને ઘણું સુકુમાલી. ૪૮ ભુ-
 ષણુ ભુષિત સુંદર રૂપ, મુખ પુનમ અંદ અનુપ; રૂડા રૂપાલા
 કુચ ઉત્તંગ, કસણે કરીને કીધા છે તંગ. ૪૯ હૈયે લાખીણો
 નવસર હાર, ચરણે ઝાંઝર રણઝણકાર; સજી શણગાર ઉભી
 જરખે, નિરખી નેમને મનમાંહે હરખે. ૫૦ મહોટા મંડપની
 રચના અતીરૂડી, ગાજે વાંછત્ર ઉછળે ગુંડી, ભુંગળ ભેરીને
 વાજે નફેરી, જીએ રાજીલ નેમને હેરી. ૫૧ ગોખે ચડીને રા-
 જીલ ભાંખે. દિવસ દોહીત્રા ગયા તુમ પાંખે, કંત તેં કાંઈ
 કામણ કીધું, મન માહરું ઉલાલી લીધું. પર આજ ફરકે છે
 જિમણું રે અંગ, સહીએ થાશે રંગમાં ભંગ; કહે રાજીલ સુણો
 સાહેલી. રખે જદવ જાએ મુજ મેહેલી. ૫૭ પશુ પેખીને
 પાયો વૈરાગ, મુગતિ રમણીશું કીધો છે રાગ; નેમજી પુરવની
 પ્રીત પાળીજે, એમ છટકીને છેહ ન દીજે. ૫૪ મુગતિમંદિર-
 માં આવજે મળશું, સદા સરવદા રમત રમશું; દાન સંવ-
 ચ્છરી જિનવરે દીધું. નેમ રાજીલે સંજમ લીધું. ૫૫ પુરવની
 પ્રીત અવિહલ પાળી, પહોત્યા મુગાતમાં કરમ પ્રજાલી; વેગે
 વિરહની વેદના ટાળી, શિવમંદિરમાં જાએ સંભાળી. ૫૬
 શીળ પાળે જે ચતુરસુખણ, નામે તેહને કાડ કલ્યાણ; ઉદય-
 રત્ન કવિ ઈણીપેરે ખોલે, કાઢ ન આવે શ્રી નેમને તોલે, ૫૭
 દતિશ્રી નેમના ર સ્વામીના ર લોકો.

શ્રી પાર્શ્વનાથનો સલોકો.

સરસતિ સાયિણી તુજ પાયે લાગુ, જાણું ધણેરી બુ-
 દ્ધિજ માણું; પારશ્વનાથનો કહું સલોકો, એક મનથી સાંભળજે
 લોકો. ૧ નયરી વણારસી અશ્વસેન રાજ, નિત્યે વાજેહો અ-
 વિચલ વાજ; વાજાં વાજેને નોખત ધાઈ. પાસ સમરતા સદા
 સુખદાઈ. ૨ એહવો રાજ તે સહુ શિર રાજ, જહની સાહેબી
 સખળ અવાજ, વામા દેવીછે તસ પટરાણી, રૂપે રંભાને જાણે
 ઈંદ્રાણી. ૩ તેહની કુખે સ્વામી અવતરીયો, જાણે મોતી તે
 છીપે સંચરીયો; ચહદહ સુપનાં દેવીજી પામે, મનમાં શાતા
 હોવે અભિરામે, ૪ પહેલે સુપને ગજ મલપંતો, બીજ ધોરીડો
 વૃષભ દીપંતો, ત્રીજે સ્વપને સિંહ સનુરો, ધવલ ઉજ્જવલ
 પુણ્ય પંડુરો. ૫ ચોથે સુપને તો દેવીજી દીઠી, પદ્મ સરોવર
 કમળેજી બેઠી; પાંચમે કુટરી કુલાંરી માલા, જઈ ચંપકને લા-
 લ ગુલાલા. ૬ છઠે છો પુરો પુનમ ચંદો, દરશન દીઠે ઉપજે
 આનંદો; દિણ્યર દીઠો દહદિશિ સોહે, સુરનર કિન્નરને વિ-
 ઘાધર મોહે. ૭ પંચવરણા સુતેજે તપંતી, ધ્વજતો દીઠી જખ
 જખકંતી; અમૃત ભરીયો કનકમય ધડીયો, કળસ દીઠો સુખ
 સંચરીયો. ૮ પદ્મ સરોવર સમુદ્ર સરિખો, ભાવે કરી પંડિત

૩૬ાંજી નિરખો; ઈગ્યારમે સુપને ખીર સરોવર, મણિ માણિક-
 ને મોત્યાંરો આગર. ૯ દેવારો મંદિર બારમે દીઠા, આખ્યાં
 લોચન અભિય પધો; તેરમે નિરખી રતનની રાસો, સગપણ
 ચઢીયો જાણું કૈલાસો, ૧૦ અગનિ અપુરવ ચૌદમે ચાવી
 દીપતી દીઠી મનમાંહે લાવી; એહવે સુપને હરખ ન માવે.
 જાહ રાજને રાણી જગાવે. ૧૧ સામી સુપના મેં ઇસડાજી
 દીઠા. દુઃખ દાલિદ્રને દુશમન નીઠા; રાજ જિહારો અરથ વ-
 ખાણે, પુત્ર હોશેજી પુણ્ય પ્રમાણે. ૧૨ સુખે સમાધે ગભાંજ
 પાળે, અતિશય ભોજન માયજી ટાળે; મનની ઈચ્છાતો સઘળી
 તિહાં પુરે, યાચક જનના દાણિદ્ર ચુરે. ૧૩ પોષ મહિનો દશ-
 મી દિહાડો, વદિ તિથિને શુભચહજી વારો; જનમ હુઆને
 વતર્યો જયકારો, ધર ધર ઓચ્છવ મંગલચારો. ૧૪ છપત્ર
 કુમરી ગુણગીત ગાવે, તેવારે દેવલોકે ઘંટ બજાવે; ચોસઠ ઇંદ્ર
 મળી સુખ પાવે, વિમાન રચીને મેડૂ લઈ જાવે. ૧૫ સુરભિ
 શીતોદકે કળશ ભરાવે, જિન ગુણ ગાવે ને હર્ષ ન માવે; એ-
 લીપરે અભિષેક પ્રભુ તન કીધો, આતમ નિર્મળ ઇંદ્રે તિહાં
 કીધો. ૧૬ ભવજળ બુડંતા હેલા નિસ્તરીયો, અતિ હરખ
 આનંદે ભરીયો; ગાવે નાચેને ઉલટ આણે, જનની કને તે
 આણે સુવાણે. ૧૭ સુર સઘળા મળી અમરાપુર પોહોતા, હર-

ખ મંગળને ગીત સંજુતા; પ્રભાત હુઆને સુરજ ઉગ્યો, અં-
 ધકાર જઈ અસમાને પુગ્યો. ૧૮ રાજ અશ્વસેન ખબરજ પાઈ.
 ઘર ઘર વાંટે બહોત વધાઈ; તરીયા તોરણને આત્સવ જાજાં,
 ગીત ગાનેને વાજછે વાજાં. ૧૯ સકળ કુટુંબને સગા જિમા-
 ઠે, સજ્જન જનને હરખ પમાડે; તેહી નિમિત્તને નામજ થાયે,
 પાસ પયપે દાણિદ્ર કાપે. ૨૦ પાસ કુમરજ દિનપ્રત્યે વાધે,
 રાજ હરખે જમ રતનજ લાધે, દિન દિન દીપતો પાસ કુમા-
 રો, ચઢતે પક્ષે જમ ચંદ વિસારો. ૨૧ અનુક્રમે યૌવન જોરે-
 જ આવ્યા, પ્રભાવતી કુમરી પ્રભુ પરણાવ્યા; પ્રસન્નજીત
 રાજની કુમરી, રૂપે રૂડીને જણીયે અમરી. ૨૨ વદનકમળને
 નેત્ર સુચંગા, બણતે વેશે તો અંગ સુરંગા; મદન સંઘામલ
 બાંહ છે સારી, કટીતટી પાતળી જંઘ શકારી. ૨૩ કરની આં-
 ગુળીયો દીપે જમ તારો, કંઠે તો શોભે નવસરો હારો; કાને
 કુંડળ ઝાલ ઝ્યુકે, પગે નેવરી રણજણ રણુકે. ૨૪ હાલતી
 જાણે હાથણી દીસે, પ્રભુની જોડીતો બની સરીસે; પાંચ પ્રકારે
 સુખ સંસારા, ભોગ સંયોગ વિવિધ અપારા. ૨૫ એક દિન
 તેણે પુરે આય સવાયા, ગંગાને નીરે ભૂમિ છંટાયા; ઠેઠક
 કરતા આતમધ્યાન, ઠેઠક ભખતા કંદને પાન. ૨૬ ભાગ ચલ-
 મન અમલ આરોગે, ધર ધર ફિરતા ગોરખ જોગે; ઠહુને ગળે

માળા રૂડી રૂદ્રાક્ષ, કેઈક જપંતા મંત્ર અભાષ. ૨૭ જાજ યો-
 ગીડા મળીયા તિહાં મુંડા; કેઈક પીવે છે ભાંગ ભરી કુંડા,
 તેહ ટોળામાં એક છે મહોટો, દીલે વિભુતિને કાછ તંગોટો.
 ૨૮ વાધ અખરને ઉંચા બે હાથો, બેઠો વિચમાંહે બહોળો છે
 સાથો; નામ કમઠને લખણ છે કાળો, લગાવે ઇંધણે અગનીની
 જાળો. ૨૯ પંચાગ્નિ તો પરગટ સાધે, ઉપર સુરજ તાપ અ-
 ગાધે; બેસે વચમાંહે કમઠ કુલંઠ, અતિ અન્યાયીને ગાઢા ઉ-
 દલંઠ. ૩૦ તપ તપે પણ મનમાંહે કુડો, એહવી તપસ્યાયે ફળ
 નહીં રૂડો; વામાદે જપે પુત્ર સુણીજે, માતાનો વંછિત વેગે
 પુરીજે. ૩૧ બાહિર આંબો છે તાપસ એક, યાત્રા કરાવો ઘણે
 વિવેક, માતાને વચને ગજે આરોહે, સુર નર નારીનાં ચિત્ત
 તિહાં મોહે. ૩૨ સજી શણગારને મુખે તંબોલ, પ્રભુને સેવતાં
 હોય રંગરોલ; ગંગાને કાંઠે પાસ પધારે, તાપસ મનમાંહે ખુ-
 શી તેવારે. ૩૩ વળી વિશેષે ઇંધણ બાળે, અગનિ ધુખંતિ
 જવાળો જવાળે; અરે પાપી કાં જીવને જવાલે, અધબળ્યો
 નાગ તે માંહેથી નિકાલે. ૩૪ દેઈ નવકારને નાગ ઉગારે, આ-
 પણે સેવક કરીને બેસારે; સર્વ પાતાળનો રાજ જ આપે,
 સર્વ પાપના ફેડજ કાપે. ૩૫ કમઠ દેખીને ગાંઠા રીસાણો,
 એણે મહારો બોલ તે નીચો પીછાણ્યો; અવધિ જ્ઞાનીને આપ

અરિહંત, ભય ભંજન એહ ભગવંત. ૩૬ મહાજને જાણીજી
 પ્રભુજી એ સખજો, કમઠ દેખીને પડી ગયો નિખજો; લાકે
 નિંધા તિહાં કમઠની કીધી, દયા પાળે છે જગત પ્રસિદ્ધિ. ૩૭
 દયા વિના કોઈ ધર્મ ન કહિયે, દયા પાળતાં શિવસુખ લહી-
 યે, કરે ધર્મને દયા ન પાળે, તેહનો ધર્મ તો આજ પંપાળે
 ૩૮ કમઠ લજજાણો મન અકુલાણો, મરીને કરયો એહ ની-
 યાણો; મેઘમાળી તે દેવતા હુઓ, તપસ્યા કરણીયે વ્યંતર
 થયો. ૩૯ સ્વામી ધર આવ્યા બહુ સુખ પાયા; દેઈ વરસીનો
 દાન સવાયા; ઘણે આડંબરે સંયમ વરીયા, ચારિત્ર પાળે છે
 ગુણમણિ દરીયા. ૪૦ શમ દમ શોભિત ભરીયો છે દેહ, નવ
 કર દેહ છે પ્રભુ ગુણગેહ; પચ ઇંદ્રીને પ્રભુ વશ કરતા, સંયમ
 સત્તર ભેદે તે ધરતા. ૪૧ વડતળે કાઉસગ્ગે એક સમે આવે,
 ધ્યાન શુકલ તે મનમાંહે ધ્યાવે; પુરવ ભવનો વૈર સમરંતો,
 મેઘમાળી તે ક્રોધ ધરંતો. ૪૨ કાળા પીળાતો વાદળ લાવે,
 ઉપર ખારહ મેહ વરસાવે; વીજળી જળજળ આકરી જળકે,
 દેખી કાયરનાં હૈયાં તિહાં હબકે. ૪૩ નાસિકા સુધી નીરજ
 આયો, ધ્યાન અડગ જમ મેરૂ રહાયો; ધરણેંદ્રે આવી ઉપસ-
 ગ્ગ વારયો, કમઠાસુર તખ દુર વિડારયો. ૪૪ ટાંગ પકડીને
 અજગો પછાડયો, લાતો ધુમાને મુઠીયે મારયો; હાથશું માથો
 નીચો નમાડયો, પછી પ્રતિબોધ રૂટે પમાડયો. ૪૫ પ્રભુ શું

ખમાવી નિજ અપરાધ, આપણા કરયા કર્મની બાધ; ખમી
 ખમાવી સુરલોક પોહોતો, ધરણેંદ્ર આપણે ઠામે સપહોતો. ૪૬
 પાસપ્રભુનિહાં કેવળ પાઠા, અબાધ જીવોને ઉપદેશ કામે; આયુ
 પુરીને મુક્તિપધારે, ત્રિભુવન વત્યો જયજયકાચે. ૪૭ મંગળ
 કારણ પાસજી થુણિયો, ચિત્ત ચિરતાપે નામજ ગુણીયો; સં-
 વત સત્તરને વરસ પચાસે, પાસજી સ્તવીયા મનને ઉલ્લાસે.
 ૪૮ આસો માસની આઠલ ધવળી, પાસ ગાવતાં આશા થઇ
 સફળી; તપગચ્છાધિ વિજયરત્ન રાજે, સર્વ શાસ્ત્રમાં પંડિત
 છાજે. ૪૯ તત્ત્વહંસ ગુરૂ તેજ સવાયા, તેથી ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ સં-
 પદા પાયા; મત્તહંસે વામાનો નંદન મલાયો, નિત્ય સમરૂછું
 વામાનો જાયો. ૫૦ ગાવે વાંચે તેની પુરાણે આશ, પાસ સે-
 વતાં લીલ વિલાસ; સ્તુતિ જીભડીયે કેટલી કહીયે, જના મુ-
 લનો પાર ન લહીયે. ૫૧.

કૃતિશ્રી પારશ્વનાથનો સલોકો.

શ્રી વિવેક વિલાસનો સલોકો.

સરસતિ માતા તુમ પાચે લાગી, દેવ ગુરૂતણી આ-
 ગતા માગી; કાયા નગરીનો કહું સલોકો, એક ચિતેથી સાંભ-

જળે લોહા, ૧ નગરી અનોપમ અતિ ધણી સારી, માંહે વસે
 છે મોહોટા વ્યાપારી, દશ દીવાન ચતુર સુખણ, તેનાં નામનાં
 કરૂં વખાણ. ૨ પાન અપાન ઉદાન કહીયે, સમાન વ્યાન પાં-
 ચમે લહીયે; નાગ ધનંજય દેવદત્ત કલ્યા, કુરકલ કુરમ દશ
 એ થયા. ૩ પાંચ ઇન્દ્રિયો ખાસા પ્રધાન, મનબળ વચનબળ
 કાયાબળ જાણ, શ્વાસોશ્વાસને આઉખું લહીયે, એ દશે પ્રાણ
 કાયામાં કહીયે. ૪ પાંચ પટોધર બુદ્ધિના ભારી; નગરીની શો-
 ભા વધારે સારી; કાયા માંહે છે તત્વને પ્રાણ, આળખી લેજો
 ચતુર સુખણ. ૫ જળ પૃથ્વીને વાયુ આકાશ, પાંચમું કહીયે
 તેજ આભાસ; નિશદિન ભલી ચાકરી કરે, ખાવંદની આણ
 શિરપર ધરે. ૬ એકેકા સાથે જમાદાર પાંચ, કરે રખવાળું
 ખાયે નહીં લાંચ; લોહી કફ ચિત્ત વીરિય કહીયે, પરસેવો પાં
 ચે જળના લહીયે. ૭ હવે પૃથ્વીના કહુ તે ધારો, શ્રોતા સાં;
 ભળી દીલમાં ઉતારો; ચામ હાડ ને માંસ રૂવાંટા, નસો એ
 પાંચે જુજવા સાટાં. ૮ ઉંધ આળસ તરસ ને ભૂખ, કાંતિ એ
 પાંચે માંણે છે સુખ, એ પાંચે આણા તેજની ધરે, નિશદિન
 ચાકરી બરાબર કરે. ૯ બળ પ્રસન્ન ધાયની હીચલ કહે છે,
 સંઘાયણ વાયુ હુકમમાં રહે છે; સાચ જુઠ મોહ લોભ અહં-
 કાર, એ પાંચે કલ્યા આકાસર સાર. ૧૦ નગરીના ધણી સો-

હંજી સાખી, મન રાજને ઈજરે આપી; મન બુદ્ધિ ચિત્ત અ-
હંકાર ચારે, ભેળા બેશીને મનસુબો ધારે. ૧૧ પંચરંગી બં-
ગલો દશે દરવાજા, રાજ કરે છે તિહાં મન રાજ; બહુ બળિ-
યો જેનું જોર છે ભારી, તે થકી રહ્યા ઇંદ્રાદિક હારી. ૧૨ દેવ
દાનવનું કાંઈ નવ ચાલે, મોહોટા મુછાળા હામ ન ધાલે.
એવો જોરાવર જલમ કહીયે, જેહના પરાક્રમનો પાર ન લ-
હીયે. ૧૩ બેટાબેટીઓ વિસ્તાર ભારી, મન રાજને ઘેર દો-
નારી, પાટે ઠકુરાણી પ્રવૃત્તિ કહીયે, જેનું ચરિત્રતો ત્રણલોકે
લહીયે, ૧૪ જેહના પરાક્રમથી રાજ લોભાય, આણુમાનીતીને
મોહોલે નવ જાય; આણુમાનીતીનું ભારે છે કામ, નિવૃત્તિ રા-
ણી જેહનું છે નામ. ૧૫ પ્રવૃત્તિ સાથે રાજ રમેછે, નિશદિન
રાણી મનમાં ગમેછે; રાણીને ઝાજી રાજથી માયા, એમ કરતાં
પાંચ દીકરા જાયા. ૧૬ તે ઉપર એક બેટી ત્યાં જાણી, છ-
દ્રજન જાણ્યા પ્રવૃત્તિ રાણી; પાંચ પુત્રને રાજ પરણાવે, એ-
કેથી કન્યા મનગમતી લાવે, ૧૭ પાંચ બેટાનાં કહું છું નામ,
બહુ બળીયા જેનું જોરાવર કામ; વડેરો બેટા મોહજ કહીયે,
કામને ક્રોધ તિસરો લહીયે. ૧૮ લોભ માન એ પાંચેરે ભાઈ,
આસા બેહેની એ છની સગાઈ; મોહ રાજને કુમતી નારી,
પાંચ બેટાને બેટી એક સારી. ૧૯ અચેત અજ્ઞાન શોકને ધો-

ખ, પરદ્રોહી પાંચે ભાઈનો થોક; મિથ્યા નામે તે કુંઝરી જાણી, છએની માતા કુમતિ રાણી. ૨૦ ઠામ નાનેરો મોહનો ભાઈ, રતિ સ્ત્રીથી કીધી સગાઈ; પાંચ બેટા પણ રતિને થયા, મદ મચ્છર ને ઉન્માદ કહ્યા. ૨૧ ચોથો દીકરો અંધક લહીયે, હિંસા પાંચમો ભાઈ તે કહીયે; વિષયા બેટી પાંચેની બેહેની, લાજ ન રાખે જગતમાં કેની. ૨૨ ત્રીજો નાનેરો લાડકવાયો, ક્રોધ પ્રવૃત્તિ કુખેથી જાયો, હિંસા નારી તો તેને પરણાવે, પાંચ બેટા ને બેટી એક થાવે. ૨૩ કુવચન અહંકાર મમતા ને ઈર્ષ્યા, રીશાળો ભાઈ પાંચે એ સરખા, અદ્યા નામે છે પાંચેની બેહેની, દયા ન આણે જગતમાં કેની. ૨૪ ચોથો લોભ તે જગત વિખ્યાતો, તૃષ્ણા નારીથી ફેરે નિત માતો, પાંચ બેટા તે તૃષ્ણાને થાય, લાલચ આહને પ્રાહ કહેવાય. ૨૫ અચેન સ્વારથ માડીના જાયા, મમતા બેહેનીથી સરવેને માયા, માન પાંચમો નાનેરો ભાઈ, ભર્માવતી સાથે કીધી સગાઈ. ૨૬ પાંખંડ પરપંચ અશુદ્ધ ધુત, કુબુદ્ધિ પાંચે ભાઈનો એ જુથ, છઠી દીકરી ભર્માણા ડાહી, ભર્માવતી રાણી કુખેથી જાઈ. ૨૭ બેટાને ઘેર બેટા ત્યાં કીધા, સરવાળે ત્રીશ એકઠા લીધા, ૫૮ દીકરી વહુવાર પાંચ, જીતી ન શકે આપી કોઈ લાંચ, ૨૮ એકતાલી જણતું હેતજ એહેવું, સરવે જગતને વખાણ્યાં જ-

હેવું; રાણી પ્રવૃત્તિ સરવેને જોતી, કુંવરી આશા છે પીયર પ-
 નોતી. ૨૯ કુંવરી વિચારે ધન્ય મુજ અવતાર, પાંચ ભાઈ-
 આને ઘેર વિસ્તાર, ત્રણ જગતમાં મહારી વઝઈ, મહા
 બળીયા યોદ્ધા મહારાછે ભાઈ. ૩૦ પચીસ ભતરીજ જમતમાં
 મહાલે, તે આગલ કોઈનું જોર ન ચાલે. ભાભીઆ પાંચ પરીબળ
 ઝાળુ, પાંચ ભતરીજ કામછે કાળુ, ૩૧ એતો પરિવાર કહ્યો
 ભલેરો, હવે સાંભળો નિવૃત્તિ કેરો, એક દિન રાજ તત્પર થયા,
 અણુમાનીતિના મહોલે ત્યાં ગયા, ૩૨ દેખી સુંદરી પામ્યા
 વિશ્રામ, આતો ડરવાનું દીશે છે કામ, એવું જાણીને તિહાંજ
 રહ્યા, નિવૃત્તિને પણ દીકરા થયા. ૩૩ પાંચ દીકરા ઉપર બેટી,
 જવી રતનની ભરેલી પેટી, દાન પુણ્યને ધરમના તાજ, પ્રથમ
 હુવા વિવેક રાજ. ૩૪ શુભ શીળને સંતોષ કહીયે, પાંચમો
 ભાઈ વૈરાગ્ય લહીયે; અણુ આશા નામે બેટી સવાઈ, જહના
 મહાબળિયા સમરથ ભાઈ. ૩૫ જે કોઈ અણુઆશા કુંવરીને
 વરિયા, તેતો ભવસાગર ક્ષણમાં તરિયા; આશા છાંડીને અણુ-
 આશા આણે, તેતો અક્ષયપદ મહોલમાં માણે. ૩૬ જહના
 ભાઈઓની આબડ્ડ આખી, સરોવરવાસામાં રાખે નહીં બાકી;
 સરવે રીજને એહેવુંજ આપે, જન્મ મરણનું સંકટ કાપે.
 ૩૭ કુંવરી અણુઆશા પીયર પનોતી, પતિવ્રતા ધર્મ પાળે

નિજ સતી; તેહના પીયરનાં કહુંછુ નામ, શ્રોતા સાંભળજે
 થઈ સાવધાન. ૩૮ વિવેક રાજને સુમતિ છે રાણી, જેહની વા-
 તી શાસ્ત્રે વંચાણી; પાંચ દીકરા પ્રસવ્યા સારા, મુખધી બોલે
 તે અમૃતધારા. ૩૯ પહેલો જ્ઞાન ને પરકાશ બીજે, સચિત
 કુંવર જનમ્યો છે ત્રીજે; ભાવ નીતિ એ પાંચ પરમાણો, શ્રદ્ધા
 કુંવરી છઠી એ અણો. ૪૦ બીજે કુંવર વિચાર કહીયે, સુખ-
 દ્વિ રાણી પાર ન લહીયે; જેહની કુએ તે પાંચ જણ થયા,
 અકલ અકામ ઉદાસ કહ્યા. ૪૧ શુચિ સુકૃત પાંચ એ ભાઈ,
 જુગતી નામે તો કુંવરી અઈ; ત્રીજે કુંવર શીલ છે ડાહ્યો, ક્ષમા
 રાણીને પાલે બંધાયો. ૪૨ વિનય સહન દયા ને મુનિ, ગં-
 ભીર ગરજ રાખે નહી કોની; દીનતા નામે કુંવરી ડાહી, જ-
 હના બહુ ગુણી પાંચે છે ભાઈ. ૪૩ ચોથો કુંવર સંતોષ જેહને
 શાંતિ નામે તો રાણી છે તેહને; પાંચ કુંવર રાણીયે જાયા, ત્રણ
 જગતમાં ન જાયે વાહ્યા. ૪૪ સત્ય ધીરજ ને વિશ્વાસ કહીયે,
 ચોથો નિઃસંદેહ કુંવર લહીયે; પાંચમો કુંવર કરુણાવંત જ-
 હું, સુખી નામે તો કુંવરી વખાણું. ૪૫ વૈરાગ્ય ન્હાનો પાં-
 ચમો ભાઈ, શોભા શી કહું વરણી ન અઈ; જેની કીરતિ ત્રી-
 લોઠે જાણી, વિદ્યા સરખી તો જેને ધર રાણી. ૪૬ શમ દમ
 સંયમશું રમત જેહની, વિરક્ત ઉદાસ વાત છે તેહની; સર-

સ્ત્રી કુંવરી ગુણ બહુ કહ્યા, જેની કૃપાથી પૂર્વધર થયા. ૪૭
 એ સહુ પરિવાર નિવૃત્તિ કેરો, સ્ત્રી પુરૂષનો રંગ ભલેરો; એ-
 હવું કુટુંબ કહાવે જહને, પારંગત થાવે વાર શી તેહને. ૪૮
 નિવૃત્તિ કેરો સરવાળો ઢીધો, એકતાળી જણનો લેખોજ લીધો;
 ત્રીશ મરદ ને અગીયાર નારી, સાંભળી વાતને રાખો વિચારી.
 ૪૯ બેહુ શોકયોનો વિસ્તાર જાણું; કુંવર કુંવરીઆ સરખી
 વખાણું; એકતાળી દુતો બચસી કહેવાય, બેહુનો પરિવાર
 એટલો જાય. ૫૦ બન્ને શોકયો ને ત્રીસરો રાજ, સુખ ભોગ-
 વે રહે નિત્ય તાજ; પંચાશી જણ જગતમાં કહે છે, કાયા ન-
 ગરીમાં એકઠા રહે છે. ૫૧ એક દિન ગહુ શોક ઢીધી લડાઈ,
 મહોલો બંધાઈ સામસામી ભાઈ; પ્રવૃત્તિ કુટુંબ એક પાસે થ-
 યું, નિવૃત્તિ કુટુંબ મુકામે કહ્યું. ૫૨ બાંધ્યા મોરચા લડવાને
 સાડ, ઢીધી સામગ્રી ગોળાને દાડ; સહુના દાદાજી મનજ કહ્યા,
 પ્રવૃત્તિ પુત્રની સંઘાતે ગયા. ૫૩ સહુનો ઈષ્ટ છે આત્મારામ,
 સાક્ષી રહીને જીવે છે કામ આત્મારામ દીલમાં એમ ધારયું,
 ધરડે ખુટામણ ઢીધું છે ખરું. ૫૪ માનીતીકેરે વશજ થયો,
 માટે કુંવરની સંઘાતે ગયો; એવું ના ઘટે ધરડાને કરવું અ-
 ભુમાનીતીના કુંવરથી વઢવું. ૫૫ માટે આપણે તિહાં નહીં
 જાવું, અભુમાનીતીના કુંવર તરફ થાવું; વિવેક સૈન્યને ધીરજ

આપી, લડાઈ કરવી મુકરર થાપી. ૫૩ તમારી તરફ અમે
 રહીશું, મન રાજથી યુદ્ધ કરીશું; નિવૃત્તિ સુત તત્પર થયા,
 હથીયાર લેઈ મોરચે ગયા. ૫૭ રણસંઘામે રોપ્યો છે ભાઈ,
 કેવી થાયછે જીવો લડાઈ; માનીતી કેરી તરફ મનજ ચડીયા, ત-
 તક્ષણ આવી મોરચે ચડીયા. ૫૮ વિવેક વિચાર ઉભાછે ભાઈ,
 આતમારામે કીધી ચડાઈ; ચડી મોરચા આગળ આવે, તોપો
 નાલોને બંદુકો લાવે. ૫૯ : મન મહાખળીયો જોધો કહેવાય,
 જોહનો તોપ તો નવિ સહેવાય; મન રાજયે તોપ હલાવી,
 આતમારામ ઉપર ચલાવી. ૬૦ છુટે ગોળા ને ભડકા થાય.
 કાયર કેરા તો ઠરે નહી પાય; ભાલા ખરછીને કબાણુ તીર,
 જળવી લેછે આતમ વીર. ૬૧ ખાંડા ખંજરના ધાવ કરે છે,
 આતમારામ પટે રમેછે; ધોખ ખપુવા ને કટારા ધાવ, આતમા-
 રામ જળવે દાવ. ૬૨ પાછેરો જઈ આગેરો આવે, આતમા
 હંપર ધાવ ચલાવે; ન વાગે તીર ન વાગે ગોળી, ફરીથી આ-
 વ્યો ખરછીજ તોળી. ૬૩ નહી મુકું હવે એમ વદે છે, આત-
 મારામ ખડખડ હશે છે; થાક્યો મનરાજ ધાવજ કરી, પાછો
 ગયો તિહાં મોરચે ફરી. ૬૪ કરે વિચાર હવે કેમ થાશે, આત-
 મારામ કેમ જીતાશે, મહારા જોરથી કોઈ નવ રક્ષા, મહોદય
 મુખજા ઉડીને ગયા. ૬૫ દેવ દાનવ સરખાને હથ્થું, ઈંદ્રાદિક

કેરો ભાર ન ગણું, કહીકને કીધો ધુળજ ભેળા, આજ શું થયું
 આવી કેમ વેળા. ૬૬ મન જણે જે પાછો કેમ ભાગું, મહારા
 જોરને ખાંપણ લાગ્યું, તતક્ષણ તિહાંથી ઘોડો ચળાવ્યો, આ-
 તમારામ નજીક આવ્યો. ૬૭ ઉપરાઉપર કરેછે ધાવ, કાંઈ નવ
 ચાલે મનનો દાવ, આતમરામ ધીરજ લાવી, જ્ઞાનની ગુફી
 તિહાં ચલાવી. ૬૮ ક્ષમા ખંજરનો ધાવ તિહાં કીધો, થયો ધ્રા-
 વણ પકડીને લીધો, અવળે મુસ્તકે બાંધે જેમ ચોર, મનનું
 તિહાં ચાલે નહીં જોર. ૬૯ બહુ જોરાવર જોધો વશ કીધો,
 જીતનો ડંકો નગારે દીધો. એવું જોધને થરથરી છાતી, પ્રવૃ-
 ત્તિસુતની આંખ તિહાં ફાટી. ૭૦ મહા બળિયો મોહ ચડીયો
 છે ત્યાંહી, અપટ કુણ જીલે ત્રિલોકમાંહી, આણીકારથી વિવેક
 ચડિયા, બન્ને આવીને મોરચે ચડિયા. ૭૧ ધણું ધમશાન
 ચાલી લડાઈ, સામાસામી ત્યાં આફલે લાઈ, સ્ત્રીએ સ્ત્રીને બે-
 ટીચે બેટી, પહેરયાં બખતર જીલમ પેટી. ૭૨ સામાસામી
 તિહાં કડાકા થાય, જીલ્લનો વરણવ કહ્યો નવ જાય, અન્યોઅ-
 ન્યથી બળીયા બહુ શુર, જેવું સાયરનું ચડતું પુર. ૭૩ સામા
 સામી ત્યાં પગટયું છે વહેર, જેમ પવન ને સાગરની લહેર,
 મિથ્યા સાચને થાય લડાઈ, શોકના સામો ભાવ વડાઈ. ૭૪
 જ્ઞાનના સામો અજ્ઞાન આવે, સુમતિ કુમતિને પાછી હડાવે;
 અચેત ચેતના સામો અડે છે, ધોખ પ્રકાશ સામો ભડે છે. ૭૫

સમગ્ર દ્રોહને હઠાવે જીહાં, કામ વિચાર આકૂળે તિહાં; જુકિત
ના સામી વિષયા કહેવાય, સુકૃત સામો મદ ચડી આય. ૭૬
મચ્છર સામો લાજ તિહાં કહિયે, હિંસાના સામો સંયમ લ-
હિયે; અંધક કરતાં અકલજી બળિયા, અકામ ભાધયે ઉન્માદ
છળિયા. ૭૭ ક્ષમા હિંસા ને પાછો હઠાવે, શીયલ ક્રોધને બાં-
ધીને લાવે; દયા નિર્દયને હઠાવે ઝટમાં, મુનિ કુવચન ઉતારે
ઘટમાં. ૭૮ અહંકાર માફી વિનયથી માગે, રીશ સહનને
પાપ ત્યાં લાગે; દ્રોહી સુમતાની આગળ નવ ચાલે, ગંભીર
ઈર્ષ્યાને કેદમાં ધાલે. ૭૯ સંતોષ આગળ નહીં ઉપાય, લોભ
બાપડો નાશીને જાય; અભિમાનનું ચાલે નહીં કશું, ઉદાસ
આગળ જાણવો પશું. ૮૦ વિરકત આગળ ધુરકતના વાંક;
વૈરાગ આગળ દંભકજી રાંક, વાણી સારતાં ભર્મણા કોહોનો,
શમદમ આગળ પરપંચ શાનો. ૮૧ ન્યાય આગળ નહીં પા-
ખંડ ભારે, શુદ્ધ આગળ અશુદ્ધ હારે; સાચ જુઠને સદાય વૈર,
જુઠ હારેતો મંગળિક ઘેર. ૮૨ કુંવરી આણુઆશા જોરાવર
ભારી, તે આગળ આશા રહીછે હારી; કેટલા કહું પાર ન
આવે, જુદ્ધ સંગ્રામ ભલો મચાવે. ૮૩ આખર જીત તો નિ-
વૃત્તિ ફેરી, જોહની પરજાછે અતિ ભલેરી; પ્રવૃત્તિસુતને જોણેજ
જીપ્યા, ભવસાગરમાંહે કદી નહીં છીપ્યા. ૮૪ જે જન માનિ-

સ્ત્રી સુતને જઈ મળિયા, તેતો દાવાનળ દુઃખમાં જઈ બળિયા;
 એવું જાણીને અભિમાન ખોલું, પ્રત્યક્ષ વાતે એ કાયામાં જો-
 વું. ૮૫ દેવતા માગે મનુષ્ય અવતાર, તે નગરી આપણ પા-
 મ્યા નિરધાર; માટે નિવૃત્તિસુતને જઈ મળવું, પ્રવૃત્તિ કુંવર
 સંધાતે લડવું. ૮૬ પુરવે એ કુંવર સંધાતે લડિયા, તેતો ગ્રં-
 થાદિક પુસ્તકે ચડિયા; રખે અદેશો મનમાં ઢાઢ રાખે, છએ
 શાશતર પુરેછે શાખો. ૮૭ શેષ સરસ્વતિ પાર ન પાવે, તે
 કવિની બુદ્ધિ કેમ કરી ગાવે; પુરો સલોકો કીધો આ ઠામ,
 હવે કહું છું કવિનું નામ. ૮૮ આગણીસેં ત્રણનો માગસર માસ,
 શુકલ પક્ષનો દિવસ ખાસ; તિથી તેરસ મંગળવાર, કર્યો
 સલોકો બુદ્ધિ પ્રકાર. ૮૯ શહેર ગુજરાત રેવાશી જાણો, વી-
 શાશિરમાળી નાત પરિમાણો; વાઘેસ્વરીની પોળમાં રહે છે,
 જહવું છે તેહવું સુરશશી કહે છે. ૯૦ નથી જાણતો ગણને
 બેદ, કોઈ કરશેમાં મુજપર ખેદ; કવિજન આગળ મહારી શી
 મતી, દોષ ટાળશે માતા સરસ્વતી. ૯૧ સૂત્ર સિદ્ધાંત નથી હું
 જાણ્યો, જડા રેશમનો દારડો વણ્યો; વાત સાચી છે કાયામાં
 ખોજે, વિવેકી પુરૂષો વિચારી જોજો. ૯૨

ધતિશ્રી વિવેકવિલાસનો સલોકો.

સમાપ્ત.

જૈનધર્મનાં વાંચવાલાયક પુસ્તકોનું લીષ્ટ.

ચોવીસી વીસી સ્તવન	૧-૮-૦	માનવુંગ માનવતી નોવેલ	૦-૦
પૂજનસંગ્રહ ભા. ૧-૨-૩-૪	૧-૮-૦	પ્રદ્યુત્ર નોવેલ	૦-૦
રાજાયમાળા દરેક ભાગનો	૧-૦-૦	લાવણી સંગ્રહ	૦-૦
કૃમાળપાળનો રાસ	૦-૮-૦	ગહુકી સંગ્રહ	૦-૦
ચંદ્રશેખરનો રાસ	૦-૮-૦	સિદ્ધાચળનાં સ્તવન	૦-૦
વસ્તુપાળ તેજપાળ	૦-૪-૦	જૈન મધુર ગાયન રસ	૦-૨
ચંદ્રરાગનો રાસ	૦-૮-૦	સ્તોત્ર રત્નાકર	૦-૨
રત્નપાળ વહેવારિયાનો	૦-૪-૦	નવસ્મરણ ગુજરાતી	૦-૦
શ્રેણિક રાગનો રાસ	૦-૪-૦	દેવશીરામ પ્રતિકમણ	૦-૪-૦
પંચપ્રતિકમણ સુત્ર	૦-૪-૦	ગોડીજીનાં ઢાળોયાં	૦-૧-૦
ચંદન મધ્યાગિરિનો રાસ	૦-૨-૦	ગુણાવળીનો કાગળ	૦-૧-૦
કાનહડ કઠિયારાનો રાસ	૦-૧-૦	મહાનાથનું વર્ણન	૦-૧-૦
એલાયચીકુમારનો રાસ	૦-૨-૦	મધ્યાસુદરી નોવેલ	૦-૧૦-૦
અંજનાસતીનો રાસ	૦-૧-૦	રાજકુમારીસુદર્શનનોવેલ	૦-૮-૦
છ ભાઈનો રાસ	૦-૧-૦	વિદ્યાચંદ્રસુમતી નોવેલ	૧-૦-૦
ક્યવન્ના શાહનો રાસ	૦-૨-૦	દેવવંદનમાળા શાસ્ત્રી	૧-૦-૦
શ્રીપાળ નોવેલ	૦-૫-૦	પૂજનસંગ્રહ ભા. ૧-૨	૦-૧૨-૦

આ શિવાય બીજાં ઘણી જાતનાં નાટકો, નોવેલો, વાર્તાઓ તથા કાવ્યો વિગેરેનાં પુસ્તકો અમારે ત્યાં મળે છે, એટલેજ નહીં અહીં આનો મોકલી પ્રાઈસલીસ્ટ તથા શારદાપૂજન તથા જૈનપંચાંગ મફત મંગાવો.

શા. કેશવલાલ સર્વાઈભાઈ સમશેર બાહાદુરવાળા.

૩૦ રીચીરોડની સડકઉપર—અમદાવાદ.

